

Uchwała Nr 96/IX/2024
Rady Gminy Zagnańsk
z dnia 4 grudnia 2024 roku

w sprawie przyjęcia Raportu za lata 2022-2023 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 roku

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) w związku z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.), Rada Gminy Zagnańsk uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Raport za lata 2022-2023 z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 roku, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zagnańsk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Renata Ptslakowska

Uzasadnienie do Uchwały Nr 96/IX/2024
Rady Gminy Zagnańsk
z dnia 4 grudnia 2024 roku
w sprawie przyjęcia Raportu za lata 2022-2023 z wykonania Programu ochrony
środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 roku

„Program ochrony środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 r.” został przyjęty uchwałą Nr 28/VIII/2023 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 20 marca 2023 roku.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 54 ze zm.) organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty z realizacji programu ochrony środowiska, a następnie przedstawia Radzie Gminy. Niniejszy Raport z wykonania programu ochrony środowiska obejmuje okres sprawozdawczy za lata 2022-2023.

Raport zawiera swoiste podsumowanie działań podjętych dla realizacji zadań i osiągnięcia celów określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 roku

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ww. ustawy po przedstawieniu raportu Radzie Gminy Zagnańsk, dokument jest przekazywany przez Wójta Gminy Zagnańsk do Rady Powiatu Kieleckiego.

Załącznik Nr 1

do Uchwały Nr 96/IX/2024 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 4 grudnia 2024 roku w sprawie przyjęcia Raportu za lata 2022-2023 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 roku

***RAPORT Z WYKONANIA
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY ZAGNAŃSK NA LATA 2022-2025
ZA LATA 2022-2023***

<i>Tytuł</i>	<i>Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 za lata 2022-2023</i>
--------------	--

<i>Zamawiający</i>	<i>Gmina Zagnańsk ul. Spacerowa 8 26-050 Zagnańsk</i>
--------------------	---

<i>Wykonawca</i>	NaturSpace Sp. z o.o. <i>NaturSpace Sp. z o.o. ul. Paryska 7 45-402 Opole tel. 792-103-880 e-mail: biuro@e-ekologika.pl www.e-ekologika.pl</i>
------------------	---

<i>Autorzy</i>	<i>mgr Mariusz Orzechowski</i>
----------------	--------------------------------

<i>Data wykonania:</i>	<i>październik 2024 r.</i>
------------------------	----------------------------

Spis treści

1. Wstęp	4
1.1 Podstawa prawna opracowania	4
1.2 Cel i zakres opracowania	4
1.3 Metodyka opracowania	6
2. Ocena i analiza uwarunkowań środowiskowych na terenie gminy Zagnańsk wraz z oceną realizacji zadań w poszczególnych obszarach interwencji w latach 2022-2023	7
2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza	7
2.2 Zagrożenie hałasem	12
2.3 Pola elektromagnetyczne	15
2.4 Gospodarowanie wodami	16
2.5 Gospodarka wodno-ściekowa	19
2.6 Zasoby geologiczne	22
2.7 Gleby	23
2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	24
2.9 Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe	29
2.10 Zagrożenie poważnymi awariami	31
2.11 Edukacja ekologiczna	33
2.12 Pozostałe zadania mające wpływ na ochronę i poprawę środowiska	36
3. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 na podstawie wskaźników monitorowania za lata 2022-2023	37
4. Podsumowanie i wnioski	39
5. Literatura	44

Spis tabel

Tabela 1. Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie świętokrzyskiej za lata 2022-2023 dla kryterium ochrony zdrowia	7
Tabela 2. Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie świętokrzyskiej za lata 2022-2023 dla kryterium ochrony roślin	7
Tabela 3. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza w latach 2022-2023	11
Tabela 4. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk w zakresie zagrożenia hałasem w latach 2022-2023	14
Tabela 5. Wykaz stacji radiokomunikacyjnych zlokalizowanych na obszarze gminy Zagnańsk w latach 2022-2023	15
Tabela 6. Charakterystyka i ocena stanu JCWPd na obszarze Gminy Zagnańsk	17
Tabela 7. Wyniki oceny jakości wód podziemnych monitoringu diagnostycznego na terenie poszczególnych JCWPd w punktach zlokalizowanych w granicach administracyjnych gminy Zagnańsk	17
Tabela 8. Charakterystyka i ocena stanu JCWPrz na obszarze gminy Zagnańsk na podstawie IIaPGW dla dorzecza Wisły (2022r.) oraz badań monitoringowych GIOŚ za lata 2022-2023	18
Tabela 9. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk w zakresie gospodarowania wodami w latach 2022-2023	19
Tabela 10. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Zagnańsk w latach 2022-2023	20
Tabela 11. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Zagnańsk w latach 2022-2023	20
Tabela 12. Zestawienie liczby udzielonych dotacji na przydomowe oczyszczalnie ścieków w gminie Zagnańsk w latach 2019-2023	21
Tabela 13. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w latach 2022-2023	21
Tabela 14. Charakterystyka udokumentowanych złóż kopalin na terenie Gminy Zagnańsk wraz z wydobyciem za lata 2022-2023	22
Tabela 15. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk w zakresie ochrony gleb w latach 2022-2023	24
Tabela 16. Odpady komunalne wytworzone na terenie gminy Zagnańsk w latach 2022-2023	27
Tabela 17. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk w zakresie gospodarki odpadami w latach 2022-2023	28
Tabela 18. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk w zakresie zasobów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego w latach 2022-2023	31
Tabela 19. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk w zakresie zagrożenia poważnymi awariami i ochroną przed zagrożeniami w latach 2022-2023	33
Tabela 20. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk w zakresie edukacji ekologicznej w latach 2022-2023	35
Tabela 21. Wykaz pozostałych zrealizowanych zadań i działań mających wpływ na ochronę środowiska w gminie Zagnańsk w latach 2022-2023	37
Tabela 22. Ocena skuteczności realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z wykorzystaniem określonych mierników za lata 2022-2023	37

1. Wstęp

1.1 Podstawa prawna opracowania

Niniejszy Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 roku” (zwany dalej Raportem z POŚ) został opracowany zgodnie z art. 18 ust. 2 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [1]. W myśl przytoczonego przepisu Raport sporządzony jest za okres dwóch lat tj. lat 2022-2023. Ponadto, obowiązkiem Wójta Gminy Zagnańsk jest przedstawienie Raportu Gminy Zagnańsk Radzie Gminy Zagnańsk.

Zgodnie z art. 25 Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [3] Wójt Gminy Zagnańsk ma obowiązek zamieścić w Biuletynie Informacji Publicznej niniejszy Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 roku” za lata 2022-2023, tak, aby każdy mieszkaniec mógł zweryfikować stopień realizacji zamierzeń gminy w zakresie ochrony środowiska.

1.2 Cel i zakres opracowania

Głównym celem sporządzonego Raportu jest ocena stopnia realizacji założonych celów oraz podsumowanie efektów działań wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 roku”, jakie miały miejsce w latach 2022-2023.

Podstawą tworzenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 roku było planowanie strategiczne, które określa długoterminową wizję i misję gminy oraz wyznacza cele strategiczne. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk jest dokumentem strategicznym i nie stanowi przepisów prawa miejscowego. W dokumencie wyznaczono cele, kierunki i zadania, jakie powinien realizować samorząd w celu zachowania i poprawy stanu środowiska na terenie gminy Zagnańsk.

Wyboru priorytetów ekologicznych dokonano w oparciu o diagnozę stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie Gminy Zagnańsk, uwarunkowania zewnętrzne (obowiązujące akty prawne) i wewnętrzne, a także inne wymagania w zakresie jakości środowiska.

Zgodnie z powyższym w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 wyznaczono następujące obszary, cele i kierunki interwencji:

1) Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Cel: Poprawa jakości powietrza

Kierunek interwencji:

- Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie emisji z sektora komunalno-bytowego
- Ograniczenie emisji z sektora transportowego
- Monitoring i kontrola jakości powietrza
- Rozwój energetyki odnawialnej

2) Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem

Cel: Poprawa stanu klimatu akustycznego

Kierunek interwencji:

- Ograniczanie emisji hałasu i poprawa standardów klimatu akustycznego
- Monitoring i kontrola emisji hałasu
- Zarządzanie jakością klimatu akustycznego

3) Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne

Cel: Ochrona przed PEM

Kierunek interwencji:

- Monitoring oraz ograniczenie emisji PEM

4) Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami

Cel: Racjonalne i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi

Kierunek interwencji:

- Ochrona przed skutkami zjawisk ekstremalnych, w tym ochrona przed powodzią i suszą
- Monitoring i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, w tym osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód

5) Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Cel: Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa

Kierunek interwencji:

- Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodno-ściekowej
- Monitoring i kontrola wód i ścieków

6) Obszar interwencji: Zasoby geologiczne

Cel: Racjonalna gospodarka zasobami złóż

Kierunek interwencji:

- Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin
- Monitoring i kontrola terenów złóż

7) Obszar interwencji: Gleby

Cel: Ochrona i właściwe użytkowanie powierzchni ziemi

Kierunek interwencji:

- Zachowanie funkcji środowiskowych i gospodarczych gleb wraz z poprawą ich jakości i zasobności
- Monitoring i rekultywacja/remediacja terenów zdegradowanych

8) Obszar interwencji: Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel: Racjonalna gospodarka odpadami

Kierunek interwencji:

- Doskonalenie i utrzymanie systemu gospodarki odpadami
- Wyeliminowanie praktyk nielegalnego składowania odpadów
- Wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym

9) Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe

Cel: Ochrona zasobów przyrodniczych i kulturowych

Kierunek interwencji:

- Wzmocnienie ochrony przyrody, różnorodności biologicznej, w tym ochrona gatunków i siedlisk
- Zwiększenie lesistości i pielęgnacja terenów zielonych
- Zarządzanie ruchem turystycznym w sposób zrównoważony
- Zachowanie, odtwarzanie i polepszanie stanu obiektów zabytkowych

10) Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zjawiskami ekstremalnymi

Kierunek interwencji:

- Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnej awarii i zjawisk ekstremalnych

11) Obszar interwencji: Edukacja ekologiczna - zagadnienie horyzontalne

Cel: Podnoszenie świadomości ekologicznej

Kierunek interwencji:

- Kształtowanie właściwych postaw społecznych w zakresie ochrony środowiska

W ramach w/w celów i kierunków interwencji nakreślonych w Programie Ochrony Środowiska dla gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 roku wyznaczono łącznie 55 zadań własnych i 22 zadań monitorowanych określając w harmonogramie rzeczowo-finansowym podmiot odpowiedzialny, szacunkowe koszty wraz z terminem realizacji oraz możliwe źródła finansowania.

1.3 Metodyka opracowania

W pierwszym etapie opracowania Raportu z POŚ za lata 2022-2023 dokonano oceny i analizy stanu uwarunkowań środowiskowych w ramach poszczególnych komponentów. Drugi etap opracowania Raportu z POŚ za lata 2022-2023 obejmował ocenę realizacji przyjętych zadań i działań w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczonych z POŚ dla Gminy Zagnańsk.

Ocenę realizacji założeń „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027” odniesiono do poszczególnych, nakreślonych w Programie celów, kierunków interwencji i zadań. Przedstawiono ocenę realizacji zadań w latach 2022-2023 w rozbiciu na poszczególne lata wraz z określeniem poniesionych kosztów i jednostki realizującej. Należy jednak zaznaczyć, że wyznaczone cele i kierunki w POŚ w sposób ogólny przedstawiają zadania przyjęte do realizacji. Zadania te w większości wynikają z działań statutowych poszczególnych jednostek lub warunkowane są przepisami prawa w zakresie ustaw i rozporządzeń wykonawczych. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 obowiązujący w okresie raportowania tj. 2022-2023 formułował zarówno konkretne działania i zadania przedstawione w harmonogramach rzeczowo-finansowych, gdzie zostały wskazane szacunkowe koszty i jednostki odpowiedzialne za realizację zadania oraz grupy działań ogólnych z punktu widzenia ochrony środowiska, w związku ze zidentyfikowanymi problemami na terenie Gminy Zagnańsk. Zatem w harmonogramie rzeczowo-finansowym przyjęto zadania miarodajne i realne do osiągnięcia, ponieważ miały one pokrycie m.in. w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Zagnańsk oraz Uchwałach Budżetowych. W związku z powyższym niniejszy Raport weryfikuje zarówno zadania przyjęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym, jak i zadania ogólne wyznaczone w ramach poszczególnych kierunków interwencji. Należy jednak zaznaczyć, że część zadań jest niemiarodajna i trudna do ustalenia, w związku z czym przedstawiono wszystkie zadania realizowane w latach 2022-2023 wpisujące się w poszczególne cele i kierunki programowe.

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 wyznaczono wskaźniki monitorowania stanu środowiska pozwalające na monitorowanie oceny realizacji POŚ w poszczególnych latach. W niniejszym Raporcie dokonano zestawienia wartości bazowych wskaźników przyjętych w POŚ ze stanem w latach 2022-2023.

Raport został opracowany na podstawie danych i informacji uzyskanych z: Urzędu Gminy Zagnańsk oraz innych jednostek, których działania były wpisane w harmonogram zadań w ramach Programu. W szczególności podstawą sporządzenia Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk były:

- sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Zagnańsk za lata 2022 i 2023,
- sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu Kieleckiego za lata 2022 i 2023,
- raporty o stanie gminy za lata 2022-2023,
- raporty o stanie powiatu za lata 2022-2023,
- dane statystyczne pochodzące z Banku Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego,
- raporty Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach,
- dane uzyskane z jednostek działających w zakresie ochrony środowiska (dane uzyskane na wniosek),
- uchwały, postanowienia, porozumienia, decyzje, pozwolenia, umowy pozyskane z Urzędu Gminy Zagnańsk i innych jednostek samorządowych.

2. Ocena i analiza uwarunkowań środowiskowych na terenie gminy Zagnańsk wraz z oceną realizacji zadań w poszczególnych obszarach interwencji w latach 2022-2023

2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Zgodnie z Ustawą Prawo ochrony środowiska [1] ocena jakości powietrza dokonywana jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (w tym Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska GIOŚ na poziomie województw) w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Roczna ocena jakości powietrza składa się z oceny poziomu substancji w powietrzu w strefach oraz klasyfikacji stref. Ocena poziomu substancji w powietrzu dokonywana jest w oparciu o Rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu [7]. Oceny dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów tj. ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ze względu na ochronę roślin.

Na terenie gminy Zagnańsk GIOŚ w Warszawie nie wyznaczył żadnego punktu monitoringu jakości powietrza na przestrzeni lat 2022-2023. Najbliższe stacje monitoringowe zlokalizowane były na terenie miasta Kielce przy ul. Jurajskiej 7 (pomiar tła w zakresie B(a)pirenu, PM10), ul. Targowej 3 (pomiar tła w zakresie As (PM10), Cd (PM10), Ni (PM10), Pb (PM10) B(a)Pirenu, NO₂, O₃, SO₂, PM10 i PM2,5), ul. Warszawskiej 108 (pomiar emisji komunikacyjnej w zakresie C₆H₆, Co, NO₂ i PM10) oraz ul. Warszawskiej 210 (pomiar tła w zakresie PM2,5).

Do oceny ogólnej jakości powietrza na obszarze gminy Zagnańsk Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Kielcach wykorzystuje wyniki pomiarów ze stacji manualnych i automatycznych rozmieszczonych w różnych lokalizacjach na terenie woj. świętokrzyskiego. Główny Inspektor Ochrony Środowiska (na poziomie województw) dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Zgodnie z klasyfikacją stref obszar gminy Zagnańsk znajduje się w strefie świętokrzyskiej. Wyniki klasyfikacji strefy ze względu na poziomy zanieczyszczeń w latach 2022-2023 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie świętokrzyskiej za lata 2022-2023 dla kryterium ochrony zdrowia

Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń												
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM10	PM2,5	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃
Kryterium ochrona zdrowia												
Rok 2022	A	A	A	A	C	C1 ²	A	A	A	A	C	A ¹
Rok 2023	A	A	A	A	A	A1 ²	A	A	A	A	C	A ¹

¹⁾ dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

²⁾ dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny i faza, strefa uzyskała klasę A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim za rok 2022 i 2023, RWMŚ Kielce, GIOŚ

Tabela 2. Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie świętokrzyskiej za lata 2022-2023 dla kryterium ochrony roślin

Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń			
	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹
Kryterium ochrona roślin			
Rok 2022	A	A	A
Rok 2023	A	A	A

¹ - dla ozonu – poziom celu długoterminowego strefa świętokrzyska uzyskała klasę D2

Objaśnienia: klasa A - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim za rok 2022 i 2023, RWMŚ Kielce, GIOŚ

W ramach całej strefy na przestrzeni lat 2022-2023 odnotowano przekroczenia wartości dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego PM10 (klasa C), pyłu zawieszonego PM 2,5 (klasa C1) i benzo(a)pirenu (klasa C). Należy jednak zaznaczyć, że do przekroczeń ww. substancji dochodziło w specyficznych podobszarach strefy świętokrzyskiej, w związku z czym w granicach powiatu kieleckiego przekroczenie norm dopuszczalnych odnotowano jedynie w kilku podobszarach tj.:

- dla PM10 – w gminie Nowiny (2022 r.)
- dla PM2,5 – w gminie Nowiny (2022 r.), Morawica (2022 r.), Masłów (2022 r.) i Górnio (2022 r.)
- dla B(a)pirenu – we wszystkich gminach powiatu kieleckiego za wyjątkiem gmin Pierzchnica i Raków (2022 r.), a dla roku 2023 r. jedynie w gminach Górnio, Łagów i Chmielnik.
- dla ozonu - we wszystkich gminach powiatu kieleckiego za wyjątkiem gminy Nowa Słupia (2022 r.)

W związku z powyższym patrząc na wyznaczone obszary przekroczeń w latach 2022-2023 gmina Zagnańsk znalazła się jedynie w obszarze przekroczeń poziomów dopuszczalnych Benzo(a)pirenu w roku 2022. Pomimo występowania gminy Zagnańsk w strefie świętokrzyskiej zaliczonej do klasy C pod względem PM2,5, PM10 na obszarze gminy Zagnańsk w wyniku przeprowadzonych modelowań matematycznych nie stwierdzono przekroczeń w zakresie tych substancji. Należy zwrócić uwagę, że stężenia benzo(a)pirenu ulegają rytmicznym zmianom w ciągu roku z uwagi na zwiększoną emisję w sezonie grzewczym, dlatego przekroczenia wynikają głównie z poziomów notowanych w okresie zimowym. Dla kryterium ochrony roślin przekroczenia poziomu celu długoterminowego odnotowano jedynie dla ozonu (klasa D2). Pozostałe poziomy zanieczyszczeń tj.: dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu kształtowały się na poziomie klasy A.

Dla obszaru Gminy Zagnańsk w latach 2022-2023 obowiązywał Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego w dniu 29 czerwca 2020 r.

Działania zaplanowane do realizacji w Programie ochrony powietrza mają na celu uzyskanie maksymalnego efektu ekologicznego poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł, które w największy sposób oddziałują na wielkość stężeń substancji w powietrzu. Zgodnie z przeprowadzonymi analizami w zakresie wpływu poszczególnych źródeł emisji na wysokość stężeń substancji w powietrzu, głównymi kierunkami działań naprawczych powinna być redukcja emisji z sektora komunalno-bytowego (pochodzącej z indywidualnych systemów grzewczych). Wdrażanie założeń i działań określonych w POP podlega rocznemu raportowaniu w postaci Sprawozdań z realizacji POP, które są przygotowywane na szczeblu gminnym oraz powiatowym.

W ramach realizacji działań ujętych w Programie ochrony powietrza, Wójt Gminy Zagnańsk w latach 2022-2023 sporządził i przekazał do Marszałka Województwa Świętokrzyskie sprawozdania z realizacji POP, w których przedstawiono realizację następujących działań w zakresie ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza:

ROK 2022:

- 1) w zakresie kierunku „Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych” – realizowano działania zmierzające do likwidacji ogrzewania indywidualnego wykorzystującego paliwo stałe i zastąpienia go ogrzewaniem bezemisyjnym lub niskoemisyjnym. W ramach działania wymieniono 37 źródeł ciepła wraz z przeprowadzeniem prac termomodernizacyjnych, zastępując je ogrzewaniem zasilanym kotłem gazowym, kotłem na biomase, kotłem olejowym lub odnawialnymi źródłami energii. Wymiana źródeł ciepła kosztowała łącznie 1 006 285,65 zł z czego dofinansowanie z WFOŚiGW w Kielcach wyniosło 502 000,60 zł.
- 2) w zakresie kierunku „Prowadzenie działań promocyjnych i edukacyjnych (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje) oraz informacyjnych i szkoleniowych” – realizowano działania edukacyjne na temat propagowania wiedzy o ochronie środowiska i efektywnym wykorzystaniu zasobów przyrodniczych na terenie gminy Zagnańsk. Prowadzono kampanie zwiększające świadomość

ekologiczną na temat uchwały antysmogowej oraz wdrażaniu ustaleń bezpośrednio z niej wynikających oraz ustaleń POP. Gmina Zagnańsk w ramach edukacji ekologicznej utrzymywała monitoring jakości powietrza na 3 stacjach pomiarowych w ramach niezależnego systemu AIRLY (pomiary PM10, PM2,5 i PM1). Gmina Zagnańsk wraz ze Związkiem Gmin Gór Świętokrzyskich przeprowadziła Program edukacji ekologicznej. W ramach realizacji Programu „Czyste Powietrze” prowadzono liczne kampanie promocyjne i edukacyjne wraz z przeprowadzeniem 3 spotkań informacyjno-promocyjnych dla mieszkańców gminy Zagnańsk na temat Programu. Dodatkowo jednostki organizacyjne Gminy Zagnańsk tj. szkoły prowadziły liczne zajęcia i akcje związane z szeroko pojętą edukacją ekologiczną, w tym ochroną powietrza przed zanieczyszczeniami. Łączny koszt działań edukacyjnych w 2022r. wyniósł 34 452,42 zł, z czego kwota dofinansowania stanowiła 13 878,10 zł.

- 3) w ramach kierunku „Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów” – pracownicy Urzędu Gminy w Zagnańsku przeprowadzili łącznie 5 kontroli w w/w zakresie.
- 4) w ramach kierunku „Ograniczenie oddziaływania transportu drogowego poprzez wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza tereny miejskie” – Gmina Zagnańsk prowadziła liczne inwestycje związane z modernizacją systemu drogowego oraz budową infrastruktury rowerowej.

W ramach realizacji Planu działań krótkoterminowych Gmina Zagnańsk w 2022r. przeprowadzała cykliczne spotkania z mieszkańcami informujące o możliwościach pozyskania środków z WFOŚiGW w Kielcach na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła. Dodatkowo Gmina Zagnańsk prowadziła liczne kampanie i akcje edukacyjne, w tym konkursy plastyczne m.in. „Rok bez smogu w Górach Świętokrzyskich” mające na celu przeciwdziałać powstawaniu zjawiska smogu i sposobów walki z nim oraz promowania i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii. W ramach realizacji działań PDK na terenie gminy Zagnańsk działał w 2022r. punkt konsultacyjny Programu „Czyste Powietrze”.

ROK 2023:

- 1) w zakresie kierunku „Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych” – realizowano działania zmierzające do likwidacji ogrzewania indywidualnego wykorzystującego paliwo stałe i zastąpienia go ogrzewaniem bezemisyjnym lub niskoemisyjnym. W ramach działania wymieniono 42 źródła ciepła wraz z przeprowadzeniem prac termomodernizacyjnych, zastępując je ogrzewaniem zasilanym kotłem gazowym, kotłem na biomasę, kotłem olejowym lub odnawialnymi źródłami energii. Wymiana źródeł ciepła kosztowała łącznie 1 695 774,62 zł z czego dofinansowanie z WFOŚiGW w Kielcach wyniosło 1 034 652,97 zł.
- 2) w zakresie kierunku „Prowadzenie działań promocyjnych i edukacyjnych (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje) oraz informacyjnych i szkoleniowych” – realizowano działania edukacyjne na temat propagowania wiedzy o ochronie środowiska i efektywnym wykorzystaniu zasobów przyrodniczych na terenie gminy Zagnańsk. Prowadzono kampanie zwiększające świadomość ekologiczną na temat uchwały antysmogowej oraz wdrażaniu ustaleń bezpośrednio z niej wynikających oraz ustaleń POP. Gmina Zagnańsk w ramach edukacji ekologicznej utrzymywała monitoring jakości powietrza na 3 stacjach pomiarowych w ramach niezależnego systemu AIRLY (pomiary PM10, PM2,5 i PM1). Gmina Zagnańsk wraz ze Związkiem Gmin Gór Świętokrzyskich przeprowadziła Program edukacji ekologicznej. W ramach realizacji Programu „Czyste Powietrze” prowadzono liczne kampanie promocyjne i edukacyjne wraz z przeprowadzeniem spotkań informacyjno-promocyjnych dla mieszkańców gminy Zagnańsk na temat Programu. W 2023r. przeprowadzono Obchody Światowego Dnia Drzewa organizowane przez Nadleśnictwo Zagnańsk, gdzie poruszano tematykę sadzenia drzew, znaczenia drzew oraz ich funkcji w oczyszczaniu powietrza. W 2023r. zakupiono i posadzono drzewa miododajne. Łączny koszt działań edukacyjnych w 2022r. wyniósł 22 543,24 zł, z czego kwota dofinansowania stanowiła 18 124,44 zł.

- 3) w ramach kierunku „Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów” – pracownicy Urzędu Gminy w Zagnańsku przeprowadzili łącznie 5 kontroli w w/w zakresie.

W 2023r. Gmina Zagnańsk w związku z brakiem przekroczeń poziomów alarmowych zanieczyszczeń nie uruchomiła działań określonych Planem działań krótkoterminowych.

W latach 2022-2023 na terenie gminy Zagnańsk, jak i całego województwa świętokrzyskiego obowiązywała uchwała antysmogowa przyjęta Uchwałą nr XXII/292/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020r. Uchwała antysmogowa ma na celu zapobieganie negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko eksploatacji instalacji spalania paliw zaliczanych do sektora komunalno – bytowego. Ograniczenia i zakazy dotyczą użytkowników kotłów, pieców oraz kominków na paliwo stałe, jeżeli:

- dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub
- wydzielają ciepło poprzez:
 - bezpośrednie przenoszenia ciepła lub
 - bezpośrednie przenoszenia ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub
 - bezpośrednie przenoszenia ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza.

Przedmiotowa uchwała wprowadza następujący harmonogram eliminacji nieekologicznych źródeł ciepła:

- od dnia 1 lipca 2021 r. nie wolno spalać najbardziej zanieczyszczających powietrze paliw stałych, tj.: mułów i flotokonzentratów węglowych, węgla brunatnego, węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm oraz paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20%,
- od dnia 1 lipca 2023 r. nie wolno użytkować kotłów pozaklasowych tzw. kopcuchów (według normy PN-EN 303-5:2012),
- od 1 lipca 2024 r. nie wolno użytkować kotłów posiadających 3 i 4 klasę,
- od 1 lipca 2026 r. wolno użytkować kotły spełniające wymagania ekoprojektu zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe,
- od 1 lipca 2026 r. nie wolno użytkować kotłów na paliwo stałe w budynkach, jeśli istnieje możliwość przyłączenia budynku do sieci gazowej lub ciepłowniczej.

Od 1 lipca 2026 r. na terenie województwa świętokrzyskiego, będzie można użytkować tylko odnawialne, bądź niskoemisyjne źródła ciepła takie jak: ciepło z sieci miejskiej, kotły na gaz lub olej opałowy, pompy ciepła, ogrzewanie elektryczne. Jedynie w sytuacji braku możliwości podłączenia budynku do sieci miejskiej, bądź sieci gazowej, dopuszczalne będzie spalanie paliw stałych w kotłach spełniających wymagania ekoprojektu, zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe.

W latach 2022-2023 Gmina Zagnańsk kontynuowała podpisane w dniu 12.05.2021r. porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, w wyniku którego został uruchomiony Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny programu „Czyste Powietrze” zlokalizowany przy Punkcie Obsługi Interesanta.

W 2022r. w punkcie udzielono około 2 tysięcy konsultacji. Od stycznia do końca grudnia 2022r. do WFOŚiGW w Kielcach przekazano 117 wniosków, na łączną kwotę 1 988 535,55 zł z czego:

- 38 wniosków o poziom podstawowy

- 18 wniosków o poziom podwyższony
- 18 wniosków o poziom najwyższy
- 43 wnioski o płatność końcową.

W 2023r. w punkcie udzielono około 2 tysięcy konsultacji. Od stycznia do końca grudnia 2023r. do WFOŚiGW w Kielcach przekazano 197 wniosków, na łączną kwotę 4 641 900,00 zł z czego:

- 42 wnioski o poziom podstawowy
- 35 wniosków o poziom podwyższony
- 43 wnioski o poziom najwyższy
- 74 wnioski o płatność końcową
- 3 wnioski Operatora

W roku 2023r. na budynku Samorządowego Zespołu Ośrodka Zdrowia w Zagnańsku ul. Spacerowa 8B, w ramach termomodernizacji niniejszego budynku zamontowano:

- 39 paneli fotowoltaicznych, panele o mocy nominalnej szczytowej 405Wp, instalacja fotowoltaiczna o mocy docelowej 15,80 kWp, Falownik - moc 12,5 kW;
- 4 panele solarne – kolektory płaskie o parametrach 2,43 m²/2,55m², łączna powierzchnia 9,72m².

Od 1 lipca 2021 roku powstał obowiązek złożenia deklaracji dot. źródeł ciepła i spalania paliw w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB) to ewidencja, w której znajdują się kompleksowe informacje, dotyczące źródeł ogrzewania budynków. Celem jej stworzenia jest poprawa jakości powietrza, walka ze smogiem i pomoc w wymianie tzw.: "kopciuchów". Według opublikowanych danych Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (stan na 12.04.2023r.) na terenie gminy Zagnańsk liczba punktów adresowych wynosi 4868, natomiast liczba punktów z co najmniej jedną złożoną deklaracją wyniosła 3782, tak więc poziom wypełnienia bazy CEEB wynosi ok. 77%.

Zgodnie z otrzymaną informacją Starosta Kielecki w latach 2022-2023 wydał 1 nowe pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów dla zakładu zlokalizowanego na terenie gminy Zagnańsk tj. KH-KIPPER Sp. z o.o. Kajetanów 130 26-050 Zagnańsk.

Zgodnie z otrzymaną informacją Marszałek Województwa Świętokrzyskiego w latach 2022-2023 nie wydawał żadnych pozwoleń i decyzji na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, w tym również zmian istniejących decyzji dla zakładów zlokalizowanych na terenie gminy Zagnańsk.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza” w latach 2022-2023.

Tabela 3. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza w latach 2022-2023

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Modernizacja oświetlenia w budynku Urzędu Gminy w Zagnańsku	2022	33 800,00 (Gmina Zagnańsk)
2.	Budowa oświetlenia drogowego na terenie gminy Zagnańsk	2022	93 579,32 (Gmina Zagnańsk)
3.	Przebudowa oświetlenia ulicznego drogi w msc. Siodła, dz. Nr ewid. 324/3, obręb nr 7 Jaworze, gm. Zagnańsk”	2022	20 000,00 (Gmina Zagnańsk)
4.	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę ścieżek rowerowych w ramach programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	2022	2 427 404,96 (Gmina Zagnańsk)
5.	Opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej tras rowerowych na	2022	86 211,73

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
	terenie gmin ZGGŚ		(Gmina Zagnańsk)
6.	Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym na terenie Gminy Zagnańsk poprzez termomodernizację trzech budynków użyteczności publicznej" 2022 - 2023	2022	6 500,00 (Gmina Zagnańsk)
7.	Poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w Gminie Zagnańsk	2022	20 983,89 (Gmina Zagnańsk)
8.	Rozwijanie infrastruktury niskoemisyjnej poprzez budowę ścieżek rowerowych na terenie Gminy Zagnańsk	2022	4 083 526,67 (Gmina Zagnańsk)
9.	Budowa ścieżki rowerowej o długości 3,04 km na odcinku od ul. Przemysłowej w Zagnańsku do skrzyżowania ze ścieżką edukacyjną „Na królewskim szlaku” przy Kopalni Kamienia „Sosnowica”	2022	5 256 111,17 (Gmina Zagnańsk)
10.	Uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego związanego z realizacją programu "Czyste powietrze" przez WFOŚiGW w Kielcach	2022	21 079,86 (Gmina Zagnańsk)
11.	Kompleksowe zapewnienie zielonej energii wyprodukowanej z ogniw fotowoltaicznych montowanych na terenie działania MZWiK w Kielcach a) Oczyszczalnia ścieków Bartków (moc 49,5 kWp) b) Oczyszczalnia ścieków w Barczy (moc 38,5 kWp) c) Hydrofornia Jaworze (moc 14,3 kWp) d) Wydział produkcji wody (moc 35,75 kWp)	2022/ 2023	a) 231 244,64 b) 175 881,91 c) 79 431,43 d) 152 770,05 (MZWiK Kielce)
12.	Budowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Zagnańsk w msc. Umer ul. Radosna	2023	34 440,00 (Gmina Zagnańsk)
13.	Opracowanie projektu budowlanego budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż dróg powiatowych w msc. Umer-Kołomań wraz z przebudową drogi w msc. Umer	2023	356 045,00 (Gmina Zagnańsk)
14.	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę ścieżek rowerowych w ramach programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych 2022-2023	2023	8 017 000,00 (Gmina Zagnańsk)
15.	Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym na terenie Gminy Zagnańsk poprzez termomodernizację trzech budynków użyteczności publicznej" 2022 - 2023	2023	4 500,00 (Gmina Zagnańsk)
16.	Poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w Gminie Zagnańsk 2022-2023	2023	1 398 881,52 (Gmina Zagnańsk)
17.	Rozwijanie infrastruktury niskoemisyjnej poprzez budowę ścieżek rowerowych na terenie Gminy Zagnańsk 2017-2023 (budowa ścieżki rowerowej i ciągu pieszo-rowerowego na odcinku drogi powiatowej od ul. Przemysłowej w Zagnańsku do skrzyżowania drogi gminnej (ul. Dęba Bartka) z drogą wojewódzką Nr 750 (ul. Turystyczną) przy Dębie Bartku, oraz odcinek od skrzyżowania ul. Kieleckiej z ul. Słoneczną do skrzyżowania z ul. Spacerową o łącznej długości ok. 2,348 km – ETAP II)	2023	3 663 801,15 (Gmina Zagnańsk)
18.	Uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego związanego z realizacją programu "Czyste powietrze" przez WFOŚiGW w Kielcach	2023	23 920,14 (Gmina Zagnańsk)
19.	Remont kotłowni w budynku Punkt Informacji Turystycznej w miejscowości Samsonów 33, będący własnością Gminy Zagnańsk	2023	17 000,00 (Gmina Zagnańsk)

2.2 Zagrożenie hałasem

Gmina Zagnańsk położona jest w obszarze oddziaływania korytarza transportowego o znaczeniu krajowym, który tworzy droga ekspresowa S7 Gdańsk – Warszawa – Kraków – Chyżne wraz z węzłem komunikacyjnym „Kielce Północ”. Poprzez węzeł komunikacyjny, gmina Zagnańsk posiada powiązanie z aglomeracją warszawską, krakowską oraz Lublinem i Tarnowem. Dostępność ośrodka wojewódzkiego i powiatowego jest dobra i odbywa się wspomnianą drogą S7 oraz drogami powiatowymi.

Układ komunikacyjny Gminy Zagnańsk tworzą poniżej wymienione drogi krajowe, wojewódzkie oraz powiatowe, uzupełniane siecią dróg gminnych:

- S7 – Gdańsk – Warszawa – Kraków - Chyżne - droga krajowa klasy GP oraz klasy G o długości ok. 192 km, przebiegająca przez województwo świętokrzyskie, małopolskie i podkarpackie. DK73 prowadzi z Wiśniówki k. Kielc do Jasła.
- DW 750 - Ćmińsk – Barcza - droga wojewódzka z Ćmińska do Barczy o długości ok. 14 km, znajdująca się w całości na terenie powiatu kieleckiego.
- DP 1282 T - Samsonów – Tumlin - Miedziana Góra
- DP 1286 T - przez miejscowość Tumlin – Węgle
- DP 1287 T - Zacisze – Dąbrówka – Umer – Ćmińsk
- DP 1289 T - Kielce – Zagnańsk oraz dojazd do stacji PKP
- DP 1290 T - Jaworze – Gruszka o długości
- DP 1291 T - Kajetanów – Gruszka – Lekomin
- DP 1292 T - Zagnańsk – Chrusty
- DP 1293 T - Zagnańsk – Bartków – Goleniawy – Komorniki Samsonów
- DP 1294 T - Kołomań – Piechotne – Samsonów
- DP 1295 T - Jasiów – Janaszów
- DP 1296 T - przez miejscowość Kaniów
- DP 1297 T - Kołomań – Samsonów
- DP 1298 T - Od drogi 0437 T – Szałas Stary – do drogi 0437 T
- DP 1299 T - Zachełmie – Wąsosza
- DP 1300 T - Wąsosza – Belno – Zalezianka – Łączna do drogi nr 7
- DP 1301 T - Kajetanów – Marczakowe Doły
- DP 1377 T - Samsonów – Szałas – Odrowąż
- DP 1381 T - Długojów – Kołomań – Umer
- Drogi gminne

Sieć komunikacyjną kolejową na terenie Gminy Zagnańsk stanowi magistralna, niemalże w całości dwutorowa, w pełni zelektryfikowana linia kolejowa nr 8, łącząca Kraków z Kielcami, Radomiem i Warszawą. Jest to jedna z głównych linii komunikacyjnych w krajowym systemie transportu kolejowego. Stacja kolejowa w Zagnańsku obsługuje regionalny ruch pasażerski oraz w mniejszym stopniu towarowy.

Zgodnie z art. 117 *Ustawy Prawo ochrony środowiska [1]* oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska. W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie Gminy Zagnańsk w latach 2022-2023 GIOŚ nie wyznaczył punktów monitoringu hałasu komunikacyjnego.

Na potrzeby oceny stanu akustycznego środowiska sporządza się Strategiczne mapy hałasu (dawniej mapy akustyczne) zgodnie z art. 118 *Ustawy Prawo ochrony środowiska [1]*. Strategiczne mapy hałasu są sporządzane przez zarządzających głównymi drogami, głównymi liniami kolejowymi lub głównymi lotniskami oraz przez prezydentów miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, w oparciu o dane dotyczące poprzedniego roku kalendarzowego oraz są niezwłocznie zamieszczane na ich stronach internetowych. Mapy sporządza się co 5 lat, w terminie do 30 czerwca.

W latach 2022-2023 miała miejsce IV edycja opracowania strategicznych map hałasu dla miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, głównych dróg, głównych linii kolejowych oraz głównych lotnisk.

Zgodnie z informacją Powiatowego Zarządu Dróg w Kielcach dla żadnej z dróg powiatowych przebiegających przez teren gminy Zagnańsk nie zostały opracowane Strategiczne Mapy Hałasu.

Zgodnie z informacją Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Kielcach dla dróg wojewódzkich przechodzących przez teren gminy Zagnańsk nie było konieczności opracowania Strategicznych Map Hałasu.

Zgodnie z informacją GDDKiA oddział Kielce opracowaniem Strategicznych Map Hałasu objęto odcinek drogi S7e od km 0+000 do km 006+000 w granicach terenu gminy Zagnańsk. W przypadku analizowanego odcinka przekroczenia wskaźnika L_{DWN} odnotowano:

- w m. Gruszka - pojedyncze przekroczenie w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgające 7 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie 5,1 dB do 10 dB sięgają 1 budynku chronionego (Barcza 20). Przekroczenia w zakresie 10,1 dB do 15 dB nie sięgają budynków chronionych.

- w m. Kajetanów - pojedyncze przekroczenie w zakresie od 1 dB do 5 dB oraz 5,1 dB do 10 dB nie sięgające budynków chronionych.

Zgodnie z otrzymaną informacją Starosta Kielecki w latach 2022-2023 nie wydawał żadnych pozwoleń o dopuszczalnym poziomie hałasu dla zakładów zlokalizowanych na terenie gminy Zagnańsk.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Zagrożenie hałasem” w latach 2022-2023.

Tabela 4. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk w zakresie zagrożenia hałasem w latach 2022-2023

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej Nr 0306T w msc. Zachełmie (wkład gminy: 2 016 603 zł)	2022	9 350 517,17 (PZD Kielce)
2.	Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty odc od km 0+762 do km 2+000 (wkład gminy: 959 135 zł)	2022	4 308 594,68 (PZD Kielce)
3.	Budowa chodnika przy drodze gminnej w msc. Siodła - odcinek od drogi powiatowej na Kielce do pierwszego zabudowania w msc. Siodła	2022	120 137,59 (Gmina Zagnańsk)
4.	Opracowanie projektu budowy drogi w sołectwie Bartków - Os. Knieje i ul. Zielona	2022	15 000,00 (Gmina Zagnańsk)
5.	Opracowanie dokumentacji projektowej budowy drogi ul. Słoneczna - II etap	2022	10 000,00 (Gmina Zagnańsk)
6.	Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Ścięgna (dz. ewid. 183/3)	2022	15 000,00 (Gmina Zagnańsk)
7.	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę ulicy Borek	2022	15 000,00 (Gmina Zagnańsk)
8.	Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Samsonów ul. Rurarnia (specustawa)	2022	15 000,00 (Gmina Zagnańsk)
9.	Budowa drogi do Osiedla Chrusty wraz z budową ronda, gmina Zagnańsk	2022	27 000,00 (Gmina Zagnańsk)
10.	Budowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 0296T w miejscowości Zagnańsk (ul. Spacerowa)	2022	141 228,60 (PZD Kielce)
11.	Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 0289T w miejscowości Tumlin	2022	246 615,00 (PZD Kielce)
12.	Opracowanie projektu budowlanego budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż dróg powiatowych w msc. Umer-Kołomań wraz z przebudową drogi w msc. Umer	2023	321 045,00 (Gmina Zagnańsk)
13.	Wykonanie projektu na "Przebudowę dróg wewnętrznych i placów na terenie Szkoły Podstawowej im. J. Korczaka w Tumlinie	2023	25 000,00 (Gmina Zagnańsk)
14.	Opracowanie projektu przebudowy drogi powiatowej nr 0300T w msc. Bartków 2022-2024	2023	15 000,00 (Gmina Zagnańsk)
15.	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Gruszka 2022-2024	2023	15 000,00 (Gmina Zagnańsk)
16.	Budowa chodnika przy ul. Przemysłowej w Zagnańsku w ramach projektu "Rewitalizacja Zagnańska szansą na rozwój" 2022 - 2023	2023	229 537,00 (Gmina Zagnańsk)
17.	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Belno (ścieżka) 2022-2023	2023	76 600,00 (Gmina Zagnańsk)
18.	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej do msc. Tumlin-Węgle 2022-2024	2023	35 055,00 (Gmina Zagnańsk)
19.	Opracowanie projektu budowy kładki przy drodze powiatowej w msc. Szałas 2022-2024	2023	20 295,00 (Gmina Zagnańsk)
20.	Opracowanie projektu budowy drogi ul. Dęba Bartka (do Lewiatana) 2021-2023	2023	70 000,00 (Gmina Zagnańsk)
21.	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę ulicy Borek 2022-2024	2023	25 000,00 (Gmina Zagnańsk)
22.	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę dróg ul. Krajobrazowa i Akcyjowa 2022-2024	2023	15 000,00 (Gmina Zagnańsk)
23.	Budowa drogi do Osiedla Chrusty wraz z budową ronda, gmina Zagnańsk 2022-2023	2023	5 256 915,36 (Gmina Zagnańsk)

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
24.	Przebudowa drogi gminnej ul. Zagórska, gm. Zagnańsk 2023-2024	2023	2 000,00 (Gmina Zagnańsk)
25.	Budowa drogi gminnej w msc. Bartków gm. Zagnańsk 2023-2024	2023	703 300,00 (Gmina Zagnańsk)
26.	Wykonanie projektu na „Przebudowę dróg wewnętrznych i placów na terenie Szkoły Podstawowej im. Korczaka w Tumlinie”	2023	25 000,00 (Gmina Zagnańsk)
27.	Budowa chodnika przy ul. Przemysłowej w Zagnańsku w ciągu drogi powiatowej 1292T Zagnańsk - Chrusty na odc. Od km 0+005,31 do km 0+377,95	2023	847 419,68 (Gmina Zagnańsk)

2.3 Pola elektromagnetyczne

Źródłem promieniowania jest każde urządzenie (każda instalacja), w którym następuje przepływ prądu np. sieci energetyczne w tym linie wysokiego napięcia, stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe i telefony telefonii komórkowej, radiotelefony, CB-radio, urządzenia radiowo-nawigacyjne, urządzenia elektryczne wykorzystywane w domu itp. Znaczące oddziaływanie na środowisko pól elektromagnetycznych występuje: w paśmie 50 Hz od sieci i urządzeń energetycznych oraz w paśmie od 300 MHz do 40000 MHz od urządzeń radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych. Największy udział mają stacje bazowe telefonii komórkowej ze swoimi antenami sektorowymi i antenami radiolinii (antena sektorowa służy do komunikacji z telefonem komórkowym, natomiast antena radiolinii służy do komunikacji między stacjami bazowymi).

W gminie Zagnańsk brak jest znaczących źródeł promieniowania elektromagnetycznego. Przez teren gminy nie przebiegają linie elektroenergetyczne o napięciu 400 i 220 kV, przebiega natomiast jedna linia o napięciu znamionowym 110 kV. Wzdłuż istniejących linii napowietrznych należy zachować, wolne od zabudowy i zieleni wysokiej oraz dostępne dla prowadzenia prawidłowej eksploatacji linii, pasy terenu w zależności od poziomu napięcia.

Największy udział w emisji pól elektromagnetycznych mają stacje bazowe telefonii komórkowej ze swoimi antenami sektorowymi i antenami radiolinii. Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz stacji radiokomunikacyjnych zlokalizowanych w latach 2022-2023 na obszarze gminy Zagnańsk.

Tabela 5. Wykaz stacji radiokomunikacyjnych zlokalizowanych na obszarze gminy Zagnańsk w latach 2022-2023

L. P.	Lokalizacja stacji				Przeznaczenie stacji	Operator
	Miejscowość	Ulica	Długość geograficzna	Szerokość geograficzna		
1.	Bartków	71A, dz. nr 259/6	50,979167	20,644722	GSM, LTE, UMTS	P4 sp. z o.o.
2.	Zagnańsk	ul. Kielecka 16, dz. nr 482/3	50,975833	20,653611	5G, LTE	Aero 2 sp. z o.o.
3.	Zagnańsk	ul. Kielecka 16, dz. nr 482/3	50,975833	20,653611	GSM, UMTS	Plus
4.	Zagnańsk	ul. Kielecka 16, dz. nr 482/3	50,975833	20,653611	UMTS	Aero 2 sp. z o.o.
5.	Zagnańsk	ul. Kielecka 16, dz. nr 482/3	50,975833	20,653611	5G, GSM, LTE, UMTS	Orange Polska S.A.
6.	Tumlin-Osowa	ul. Sosnowa 47	50,983333	20,597778	5G, GSM, LTE, UMTS	Plus
7.	Kajetanów	113	50,946111	20,685833	5G, GSM, LTE, UMTS	T-Mobile Polska S.A.
8.	Kajetanów	dz. nr 988	50,941111	20,688056	5G, GSM, LTE, UMTS	P4 sp. z o.o.

Źródło: Dane z Urzędu Komunikacji Elektronicznej w Warszawie, adres strony: <http://beta.btsearch.pl/>; stan na grudzień 2023r.

Monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzony jest przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w sposób ujednolicony dla całego kraju od 2008 roku. Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne, według Rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2019r.

w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [8], wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Od 2021 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z powyższym rozporządzeniem. Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się dla każdego województwa w ramach państwowego monitoringu środowiska dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego.

Na terenie gminy Zagnańsk GIOŚ w latach 2022-2023 wyznaczył 1 punkt pomiarowy monitoringu PEM w Zagnańsku przy ul. Bartków. Wyniki monitoringu PEM w tym punkcie za rok 2023r. wskazały wartość $<0,3$ V/m (poniżej progu oznaczalności), a wartość wskaźnika WMe wyniosła 0,09.

Średnia arytmetyczna natężeń pól elektromagnetycznych w województwie świętokrzyskim za rok 2023 otrzymana z pomiarów na terenie miast wyniosła 0,75 V/m, natomiast na terenie gmin wiejskich 0,22 V/m. Średnia dla województwa świętokrzyskiego w roku 2023 liczyła 0,60 V/m. Tym samym, na podstawie pomiarów monitoringu PEM, przeprowadzonych w 2023 roku w woj. świętokrzyskim nie stwierdzono przekroczeń norm w żadnym punkcie pomiarowym, ponieważ w żadnym przypadku wartość wskaźnika WMe nie przekroczyła wartości 1.

Punkty pomiarowe PEM, wyniki pomiarów wraz z charakterystyką i parametrami instalacji publikowane są na specjalnej stronie internetowej pod adresem: <https://si2pem.gov.pl/>.

Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi (PEM), na podstawie art. 121 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* [1], polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych w granicy poziomów dopuszczalnych, a w przypadku ich przekroczenia, na ich zmniejszeniu. Zadania w tym zakresie Inspekcja Ochrony Środowiska realizuje przeprowadzając kontrole w terenie podmiotów prowadzących instalacje oraz użytkowników urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne w środowisku, podczas których, w uzasadnionych przypadkach, wykonywane są pomiary oraz kontrole dokumentacyjne, polegające na analizie sprawozdań z pomiarów wykonanych przez podmioty, które są obowiązane do ich przekazywania Wojewódzkim Inspektorom Ochrony Środowiska na podstawie art. 122a ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* [1].

W latach 2022-2023 zgodnie z przekazaną informacją WIOŚ w Kielcach na terenie gminy Zagnańsk nie przeprowadził żadnych kontroli w zakresie kontroli dokumentacyjnej badań automonitoringowych pól elektromagnetycznych wykonanych dla potrzeb ochrony środowiska.

2.4 Gospodarowanie wodami

Wody podziemne

Obszar Gminy Zagnańsk pod względem położenia wobec jednostek hydrogeologicznych należy do Regionu wodnego Środkowej Wisły oraz Regionu wodnego Górnej Wisły. Skomplikowana budowa geologiczna obszaru gminy Zagnańsk (z uwagi na wykształcenie litologiczne skał zbiornikowych) powoduje, że można tu wyróżnić co najmniej cztery poziomy wodonośne: środkowodewoński, cechsztyński, triasowy, czwartorzędowy.

Wody środkowodewońskiego poziomu wodonośnego związane z utworami węglanowymi (dolomitami) charakteryzują się wysoką twardością i dość dużą zawartością substancji mineralnych. Wydajności wód z tego poziomu są duże i osiągają ok. 200 m³/h, przy depresji rzędu 30 m. Ze względu na małe rozprzestrzenienie utworów dewońskich na terenie gminy (południowo-wschodnia część obszaru, okolice kamieniołomu na Górze Chełmowej), wody te nie mają dużego znaczenia gospodarczego.

Cechsztyński poziom wodonośny związany z utworami marglisto-okruchowymi stwierdzono jedynie w okolicach Kajetanowa. Wody pochodzące z tych utworów są zwykle zmineralizowane i bardzo twarde. Mają bardzo małe wydajności (ujęcie wody w Kajetanowie Q = 69 m³/h) oraz bardzo małe rozprzestrzenienie. Nie przedstawiają większego znaczenia gospodarczego.

Czwartorzędowy poziom wodonośny związany jest głównie z osadami piaszczystymi w dorzeczu Bobrzy, są to zwykle wody zanieczyszczone. Poziom wodonośny jest niejednorodny i mało zasobny. Zalega na niewielkich głębokościach, a studnie (zwykle kopalne) mają małą wydajność rzędu 2,0 m³/h.

Triasowy poziom wodonośny występujący w piaskowcach dolnego triasu. Wody tego poziomu charakteryzują się bardzo dobrą jakością. Są mało zmineralizowane o małej lub średniej twardości, czasem z podwyższoną zawartością jonów żelaza. Głębokość zalegania zwierciadła wód jest zróżnicowana w zależności od morfologii terenu. Wydajności studni są duże, rzędu 200 m³/h przy depresji kilkunastu do kilkudziesięciu metrów.

Obszar gminy Zagnańsk położony jest w granicach 3 jednolitych części wód podziemnych PLGW200085, PLGW2000101 i PLGW2000102 (zgodnie z nowym podziałem na lata 2022-2027, PiG). Poniżej przedstawiono charakterystykę stanu JCWPd, ocenę stanu wraz z celami środowiskowymi zgodnie ze zaktualizowanym w 2012r. „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” (IIaPGW).

Tabela 6. Charakterystyka i ocena stanu JCWPd na obszarze Gminy Zagnańsk

L.p.	Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)		Lokalizacja			Ocena stanu z IIaPGW*		Ocena nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczony cel środowiskowy oraz termin osiągnięcia	Derogacje [symbol]
	Europejski kod JCWPd	Nazwa JCWPd	Region wodny	Nazwa dorzecza	RZGW	ilość.	chem.			
1.	PLGW200085	85	Środkowej Wisły	Wisła	Warszawa	dobry	dobry	niezagrożona	dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy	brak
2.	PLGW2000101	101	Górnej Wisły	Wisła	Kraków	dobry	dobry	zagrożona ilościowo	dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy	brak
3.	PLGW2000102	102	Środkowej Wisły	Wisła	Warszawa	dobry	dobry	niezagrożona	dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy	brak

* Ocena stanu (2019) wg Rozporządzenia MG MiZŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148), ** według nowego podziału na 172 JCWPd
Źródło: Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (IIaPGW)

W latach 2022-2023 prowadzono monitoring diagnostyczny jakości wód podziemnych w obrębie ww. JCWPd. W tabeli poniżej przedstawiono wyniki monitoringu diagnostycznego za rok 2022 oraz operacyjnego za rok 2023 dla poszczególnych JCWPd obejmujących swym zasięgiem teren gminy Zagnańsk.

Tabela 7. Wyniki oceny jakości wód podziemnych monitoringu diagnostycznego na terenie poszczególnych JCWPd w punktach zlokalizowanych w granicach administracyjnych gminy Zagnańsk

L. p.	Nr JCWPd	Gmina	Miejscowość	Stratygrafia	Typ ośrodka	Użytkowanie terenu	Klasa jakości końcowa
1.	85	Zagnańsk (gm. wiejska)	Szałas	Trias środkowy	szczelinowo-krasowy	Łąki i pastwiska	II (2022)
2.	101	Zagnańsk (gm. wiejska)	Ścięgna	Trias dolny	porowo-szczelinowy	4. Zabudowa wiejska	II (2022)
3.	101	Zagnańsk (gm. wiejska)	Ścięgna	Trias dolny	porowo-szczelinowy	4. Zabudowa wiejska	II (2023)

Źródło: Monitoring jakości wód podziemnych – monitoring diagnostyczny za rok 2023, GIOŚ PiG-PIB

Wody powierzchniowe

Obszar gminy Zagnańsk położony jest w dorzeczu Wisły. Pod względem hydrograficznym obszar gminy rozdzielony jest dwoma większymi i kilkoma mniejszymi działami wodnymi, przechodzącymi wzdłuż pasm górskich, co powoduje, że tutejsze strumienie i rzeczki spływają do trzech większych zlewni, którymi są rzeki Pilica, Kamienna i Nida, będące lewobrzeźnymi dopływami Wisły.

Przez północną część gminy, wzdłuż grzbietu Wzgórz Kołomańskich, przebiega dział wodny II rzędu rozdzielający zlewnie Pilicy i Nidy. W zlewni rzeki Pilicy jest północna część gminy – sołectwo Szałas oraz

częściowo sołectwa Kołomań, Długojów, Jasiów i Kaniów. Są to tereny źródłiskowe rzeki Krasnej oraz w niewielkiej części rzeki Serbianki – dopływu Czarnej Taraski. Zlewnia Kamiennej obejmuje wschodnią część sołectwa Belno, gdzie swoje źródła ma rzeka Jaślana – dopływ rzeki Kamionki.

Pozostały, przeważający obszar gminy (centralna i południowa część) – około 90% powierzchni – położony jest w zlewni rzeki Nidy. Wody z tego terenu odprowadzane są przez rzekę Bobrę, która ma tu swoje źródła leżące na wschodnich krańcach gminy w okolicach miejscowości Stara Występa. Następnie Bobrza płynie w kierunku zachodnim przez cały teren gminy. Zasilana jest przez niewielkie choć liczne ciekі biorące swój początek w źródłach na zboczach Wzgórz Kołomańskich na północy i Wzgórz Oblegorsko-Tumlińskich na południu. Największym jej dopływem na obszarze gminy jest rzeka Bobrzaneczka mająca swój początek na północ od wsi Siodła. Najbardziej wysunięta w kierunku południowym część gminy to teren źródłiskowy rzeki Sufraganiec i Silnicy. Natomiast południowo-wschodnią część gminy stanowi obszar źródłiskowy rzeki Lubrzanka, biorącej swój początek w okolicach Jaworza. Odwadnia ona wschodnią część Wzgórz Tumlińskich i południowe stoki Góry Barczy.

System hydrograficzny w Polsce podzielony jest na jednostki zwane jednolitymi częściami wód powierzchniowych. W 2022r. zaczął obowiązywać nowy podział na lata 2022-2027, wedle którego poniżej zaprezentowano charakterystykę i aktualną ocenę stanu JCWPrz wraz z celami środowiskowymi zgodnie ze zaktualizowanym *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (IIaPGW, 2022)*.

Tabela 8. Charakterystyka i ocena stanu JCWPrz na obszarze gminy Zagnańsk na podstawie IIaPGW dla dorzecza Wisły (2022r.) oraz badań monitoringowych GIOŚ za lata 2022-2023

L P	Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Status JCWP	Ocena stanu z IIaPGW*	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych*	Aktualna ocena stanu na podstawie oceny GIOŚ za lata 2016-2021			Wyznaczony cel środowiskowy po uwzględnieniu aktualnego stanu /termin osiągnięcia celu
	Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP				Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena ogólna	
1.	RW20000621 648269	Sufraganiec	NAT	zły	zagrożona	umiarkowany	PSD	zły	osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego z uwzględnieniem odstępstw określonych dla każdej z JCWP w IIaPGW/ 2027r.
2.	RW20000621 648289	Silnica	SZCW	zły	zagrożona	słaby	PSD	zły	
3.	RW20000621 644339	Lubrzanka do zb. Cedzyna	NAT	zły	zagrożona	zły	PSD	zły	
4.	RW20000321 648295	Bobrza	NAT	zły	zagrożona	słaby	PSD	zły	
5.	RW20000625 4459	Czarna od Krasnej do Plebanki	NAT	zły	zagrożona	umiarkowany	PSD	zły	
6.	RW20001625 4429	Krasna	NAT	zły	zagrożona	dobry	PSD	zły	
7.	RW20000323 435	Kamienna do Żarnówki	NAT	zły	zagrożona	umiarkowany	b.o.	zły	

PPD – poniżej potencjału dobrego; **PSD** – poniżej stanu dobrego, **b.o.** – jednolita część wód nie została poddana ocenie stanu; **b.m.** – brak możliwości wykonania oceny, **SZCW** – silnie zmieniona część wód, **NAT** – naturalna część wód.

* Ocena stanu wód powierzchniowych wskazana w IIaPGW na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)

Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu, GIOŚ

Jak wynika z oceny monitoringu wód powierzchniowych wszystkie JCWPrz na terenie gminy Zagnańsk w latach 2022-2023 odznaczały się nadal złym stanem ogólnym wód, a więc cele środowiskowe wyznaczone w IIaPGW nadal zostały podtrzymane i dla wszystkich JCWPrz definiują osiągnięcie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu/potencjału ekologicznego, chyba że przyjęte odstępstwa mówią inaczej.

Zgodnie z *Ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne [4]* dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych we Wstępnej Ocenie Ryzyka Powodziowego (WORP) sporządza się mapy zagrożenia powodziowego (MZP), a dla wyznaczonych obszarów zagrożenia powodziowego również mapy ryzyka powodziowego (MRP). Obecnie odbyły się dwa cykle planistyczne sporządzania powyższych map tj. lata 2010-2015 (I cykl planistyczny) oraz lata 2016-2021 (II cykl planistyczny). Dodatkowo po II cyklu planistycznym dokonano ponownego przeglądu MZP i MRP z uwagi na realizację wielu inwestycji przeciwpowodziowych oraz zgłoszone uwagi użytkowników. Podanie zaktualizowanych oraz nowych MZP i MRP do publicznej wiadomości przez ich umieszczenie na stronie na Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie miało miejsce w dniu 22 października 2020r. oraz 7 września 2022r.

Dla terenu Gminy Zagnańsk nie zostały opracowane mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego. W związku z powyższym, jak i na podstawie otrzymanej informacji z PGW WP RZGW Kraków i RZGW Warszawa teren Gminy Zagnańsk nie znajduje się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

W lipcu 2021r. został przyjęty nowy Plan przeciwdziałania skutkom suszy Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021r. [12], w którym określono działania zmierzające do ograniczenia korzystania z wód oraz zwiększenia dostępności istniejących zasobów wraz z katalogiem działań zmierzających do przeciwdziałania skutkom suszy. Na terenie gminy Zagnańsk zgodnie z zapisami Planu nie wyznaczono żadnych działań inwestycyjnych wspierających przeciwdziałanie skutkom suszy. Dla Gminy Zagnańsk określono następujące kategorie zagrożenia zjawiskiem suszy:

1. zagrożenie suszą atmosferyczną – klasa II – umiarkowane zagrożenie (cała gmina)
2. zagrożenie suszą rolniczą – klasa I – słabe zagrożenie (cała gmina)
3. zagrożenie suszą hydrologiczną – klasa III – silne zagrożenie (północna część gminy), klasa II – umiarkowane zagrożenie (południowa część gminy)
4. zagrożenie suszą hydrogeologiczną - klasa II – umiarkowane zagrożenie (cała gmina).

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Gospodarowanie wodami” w latach 2022-2023.

Tabela 9. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk w zakresie gospodarowania wodami w latach 2022-2023

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Usunięcie tam wybudowanych przez bobry zlokalizowanych w km 0+000-1+500 na cieku Dopływ spod Bruśnej Góry na terenie gminy Zagnańsk, woj. świętokrzyskie"	2023	b.d. (PGW WP RZGW Kraków)
2.	Rozbiórka 8 szt. tam w m. Kaniów w dniu 22.11.2023r. (4 szt.) oraz 03.11.2023r. (4 szt.) na cieku Dopływ z Borowej Góry na odcinku 0+000 – 0+800 w m. Kaniów, gmina Zagnańsk	2023	b.d. (PGW WP RZGW Kraków)
3.	Rozbiórka 5 szt. tam w m. Samsonów w dniu 02.11.2023r. na cieku Dopływ spod Bruśnej Góry na odcinku w km 0+000 – 1+500	2023	b.d. (PGW WP RZGW Kraków)
4.	Rozbiórka 3 szt. tam w m. Gruszka w dniu 20.02.2023r. na rzece Lubrzanka w km 41+800 – 42+600	2023	b.d. (PGW WP RZGW Kraków)

2.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Główne źródło zaopatrzenia ludności i przemysłu w wodę na terenie gminy Zagnańsk stanowią wody podziemne. Wykorzystywany jest do tego celu najzasobniejszy w wodę, triasowy poziom wodonośny. Wody tego poziomu charakteryzują się bardzo dobrą jakością, gdzie po prostym uzdatnieniu nadają się do picia. Wody te są dobrej jakości, aczkolwiek zawierają podwyższoną wartość żelaza. Związane jest to z rodzajem

skała, które występują na tym poziomie – czerwone piaskowce. Głównym zbiornikiem wód podziemnych jest zbiornik nr 414 Zagnańsk, który zaopatruje także Kielce.

Na terenie Gminy Zagnańsk w latach 2022-2023 występowały cztery główne wodociągi o łącznej długości 152,7 km (stan na 31.12.2024). Ilość przyłączy na koniec 2023r. wyniosła 4158 szt., a ludność korzystająca z sieci wodociągowej to blisko 11540 osób. Eksploatacją systemów wodociągowych na terenie gminy Zagnańsk w latach 2022-2023 zajmowały się Wodociągi Kieleckie, sp. z o.o. Poniżej przedstawiono charakterystyczne parametry sieci wodociągowej gminy Zagnańsk na przestrzeni lat 2022-2023.

Tabela 10. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Zagnańsk w latach 2022-2023

Parametry infrastruktury wodociągowej	2022	2023
Długość sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) [km]	152,4	152,7
Ilość przyłączy [szt.]	4120	4158
Liczba mieszkańców korzystająca z sieci wodociągowej [osoba]	11623	11540
Woda dostarczana gosp. domowym [dam ³]	327,9	329
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	94,7	94,7

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS 2022-2023

Ścieki bytowo - gospodarcze z terenu gminy Zagnańsk odprowadzane są siecią kanalizacyjną. Na terenie gminy długość sieci kanalizacyjnej wg stanu na koniec 2023r. wyniosła 140,5 km. Ilość przyłączy to 3088 szt. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej na koniec 2023r. wyniosła 7325 osób. Poniżej przedstawiono charakterystyczne parametry sieci kanalizacyjnej gminy Zagnańsk na przestrzeni lat 2022-2023.

Tabela 11 Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Zagnańsk w latach 2022-2023

Parametry infrastruktury kanalizacyjnej	2022	2023
Długość sieci kanalizacyjnej [km]	132,2	140,5
Ilość przyłączy [szt.]	2997	3088
Liczba mieszkańców korzystająca z sieci kanalizacyjnej [osoba]	7280	7325
Ścieki oczyszczone odprowadzone [dam ³]	563	609
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	59,3	60,1

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS 2022-2023

W latach 2022-2023 na terenie gminy Zagnańsk funkcjonowały 2 Aglomeracje:

- Aglomeracja Zagnańsk przyjęta uchwałą nr 109/VIII/2020 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 24 grudnia 2020r. i ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Zagnańsk. Na obszarze aglomeracji równoważna liczba mieszkańców to 10 444 RLM, z oczyszczalnią ścieków w Bartkowie obejmującą następujące miejscowości: Bartków, Belno, Borowa Góra, Chrusty, Goleniawy, Janaszów, Jasiów, Kaniów, Kołomań, Samsonów, Samsonów-Ciągłe, Samsonów-Dudków, Samsonów-Komorniki, Samsonów-Piechotne, Ściegna, Tumlin-Dąbrówka, Tumlin-Osowa, Tumlin-Węgle, Tumlin-Zaciszce, Umer, Zachełmie oraz Zagnańsk.
- Aglomeracja Barcza przyjęta uchwałą nr 108/VIII/2020 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 24 grudnia 2020r. i ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Zagnańsk. Na obszarze aglomeracji równoważna liczba mieszkańców to 2 792 RLM, z oczyszczalnią ścieków w Barczy obejmującą następujące miejscowości: Barcza, Jaworze, Kajetanów, Siodła, Lekomin, Gruszka oraz Zabłocie.

Stosownie do art. 3 ust. 3 pkt 2 Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach [6] Gmina jest zobligowana do prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych, przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej. Gmina Zagnańsk zgodnie z wymogami Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

[6] w 2021 r. prowadzi na bieżąco rejestr bezodpływowych zbiorników i przydomowych oczyszczalni ścieków.

Wg stanu na 31.12.2022r. na terenie Gminy Zagnańsk znajdowało się 20 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków i 318 szt. zbiorników bezodpływowych.

Wg stanu na 31.12.2023r. na terenie Gminy Zagnańsk znajdowało się 22 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków i 320 szt. zbiorników bezodpływowych.

Gmina Zagnańsk posiada Uchwałę w sprawie zasad udzielania dotacji celowych na realizację przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Zagnańsk – Uchwała NR 6/VII/2017 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 25 stycznia 2017 r. W poniższej tabeli zestawiono wykaz udzielonych dotacji na przestrzeni ostatnich lat.

Tabela 12. Zestawienie liczby udzielonych dotacji na przydomowe oczyszczalnie ścieków w gminie Zagnańsk w latach 2019-2023

Rok	Liczba udzielonych dofinansowań [szt.]	Łączna kwota udzielonych dofinansowań [zł]	Ilość wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]
2019	3	24 000,00	30
2020	2	16 000,00	16
2021	2	16 000,00	24
2022	3	24 000,00	3
2023	5	39 553,29	5

Źródło: Dane z Urzędu Gminy w Zagnańsku, stan na październik 2024r.

W latach 2022-2023 Gmina Zagnańsk prowadziła kontrolę dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ciekłych na podstawie art. 6 ust. 5a, art. 9u ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399). W 2022r. przeprowadzono 267 kontroli, a w 2023r. blisko 153 kontrole.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa” w latach 2022-2023.

Tabela 13. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w latach 2022-2023

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Budowa wodociągu rozdzielczego PE 125mm i kanalizacji sanitarnej w msc. Jaworze, gm Zagnańsk	2022	119 802,00 (Gmina Zagnańsk)
2.	Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej na terenie Gminy Zagnańsk	2022	926 572,80 (Gmina Zagnańsk)
3.	Projekt sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w sołectwie Bartków gm. Zagnańsk	2022	36 360,00 (Gmina Zagnańsk)
4.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów gm. Zagnańsk	2022	254 033,09 (Gmina Zagnańsk)
5.	Opracowanie projektu kanalizacji sanitarnej w msc. Umer, ul. Radosna	2022	15 700,00 (Gmina Zagnańsk)
6.	Budowa przyłączy kanalizacyjnych na terenie gm. Zagnańsk	2022	866 247,11 (Gmina Zagnańsk)
7.	Dotacje na budowę przydomowej oczyszczalni ścieków (budowa 3 szt. POŚ)	2022	23 999,98 (Gmina Zagnańsk)
8.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w msc. Ściegna (wybudowano kanał grawitacyjny o długości 183,30 m wraz z robotami towarzyszącymi)	2022	431 285,00 (Gmina Zagnańsk)
9.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w msc. Tumlin-Dąbrówka	2022	473 837,80 (Gmina Zagnańsk)
10.	Modernizacja hydroforni w m. Belno (demontaż zestawu pompowego oraz szafy zasilająco-sterującej wraz z armaturą wodociągową, montaż zestawu pompowego, zabudowa szafy sterująco-zasilającej, wykonanie	2022	130 550,00 (MZWiK Kielce)

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
	układu sterowania i AKPiA)		
11.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów	2023	86 651,80 (Gmina Zagnańsk)
12.	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kaniów	2023	220 000,00 (Gmina Zagnańsk)
13.	Budowa przewodu kanalizacji sanitarnej do budynku Gminnego w msc. Długojów	2023	37 500,00 (Gmina Zagnańsk)
14.	Opracowanie dokumentacji projektowej budowy kanalizacji sanitarnej w msc. Długojów i Szałas	2023	127 250,00 (Gmina Zagnańsk)
15.	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę kanalizacji sanitarnej w msc. Bartków - II etap 2022-2024	2023	10 000,00 (Gmina Zagnańsk)
16.	Budowa przyłączy kanalizacyjnych na terenie gm. Zagnańsk	2023	541 603,47 (Gmina Zagnańsk)
17.	Budowa odcinka kanalizacji sanitarnej do osiedla Chrusty	2023	123 000,00 (Gmina Zagnańsk)
18.	Dotacje na budowę przydomowej oczyszczalni ścieków (budowa 5 szt. POŚ)	2023	39 553,29 (Gmina Zagnańsk)

2.6 Zasoby geologiczne

Na obszarze Gminy Zagnańsk występuje 6 udokumentowanych złóż kruszyw naturalnych i surowców ilastych ceramiki budowlanej, których charakterystykę wraz z wydobyciem za lata 2022 i 2023 przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 14. Charakterystyka udokumentowanych złóż kopalin na terenie Gminy Zagnańsk wraz z wydobyciem za lata 2022-2023

L. p.	Nazwa złoża	Stan	Kopalina	Zasoby wg. stanu na 31.XII.2023r.		Wydobycie (tys. ton) geologiczne / przemysłowe	
				Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	2022	2023
1.	Samsonów	R	surowce ilaste ceramiki budowlanej	407 tys. m ³	0,00	- / -	- / -
2.	Samsonów - Ciągłe	R	surowce ilaste ceramiki budowlanej	2963 tys. m ³	0,00	- / -	- / -
3.	Kołomań - Podlesie	R	surowce ilaste ceramiki budowlanej	29 tys. m ³	0,00	- / -	- / -
4.	Kołomań - Podlesie I	R	surowce ilaste ceramiki budowlanej	103 tys. m ³	0,00	- / -	- / -
5.	Sosnowica	Z	kamienie łamane i bloczne	349 tys. ton	0,00	- / -	- / -
6.	Zachełmie	Z	kamienie łamane i bloczne	-	0,00	- / -	- / -

Objaśnienia:

„0, - brak wydobycia; Z - złoża, z którego wydobycie zostało zaniechane/zakończone; T - złoża zagospodarowane, eksploatowane okresowo; R - złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo/wstępnie; E - złoża zagospodarowane (eksploatowane)

Źródło: Bazy danych Państwowego Instytutu Geologicznego, Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg. stanu na 31.XII.2023r..

W latach 2022-2023 Starosta Kielecki nie przeprowadził kontroli w zakresie udzielonych koncesji na wydobywanie kopalin, ani nie wydał żadnych nowych koncesji w tym zakresie dla złóż zlokalizowanych na terenie gminy Zagnańsk.

Zgodnie z otrzymaną informacją od Marszałka Województwa Świętokrzyskiego w latach 2022-2023 organ ten nie udzielał koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż będących w jego kompetencjach na terenie Gminy Zagnańsk.

2.7 Gleby

Według rejonizacji glebowo-rolniczej (JUNG - Puławy 1980r) gmina Zagnańsk położona jest w regionie Suchedniowskim, charakteryzującym się przewagą gleb kompleksów żytnich. W regionie tym występują gleby piaskowe, które wytworzyły się głównie z utworów akumulacji lodowcowej. Obok tych gleb spotykamy często gleby wytworzone ze zwietrzelin czerwonych piaskowców dolnego triasu. Do skał macierzystych, na bazie których wykształciły się gleby należą:

- najstarsze utwory powstałe w erze paleozoicznej, do których należą wapień dewońskie, piaskowce kambryjskie oraz piaskowce i pstre iły triasowe;
- utwory z okresu czwartorzędu ze zlodowacenia krakowskiego, do których należą utwory morenowe i osady fluwioglacjalne w postaci glin i piasków;
- oraz ze zlodowacenia bałtyckiego – w postaci lessów (południowa część Kajetanowa i Jaworza);
- najmłodsze utwory czwartorzędowe wykształcone w dolinach rzek w postaci mad i torfów.

Na terenie gminy Zagnańsk znaczny procent gleb powstał z ubogich skał macierzystych w procesie wietrzenia piaskowców i iłołupków. Występuje tu znaczne zróżnicowanie pod względem glebowym, dominują gleby pseudobielicowe, brunatne, czarne ziemie zdegradowane, mady, gleby glejowe, murszowate oraz torfowe.

Prawie wszystkie gleby posiadają wadliwe stosunki wodne, tzn. są okresowo za suche lub podmokłe. Są to gleby o małej przydatności rolniczej, ubogie w próchnicę i przyswajalne składniki pokarmowe. Około 75% gleb zaliczonych jest do gleb słabych i bardzo słabych (klasy V i VI). Kompleksy gleb chronionych na terenie gminy Zagnańsk to gleby mineralne IIIa i b oraz IVa i b klasy bonitacyjnej. Największe kompleksy tych gleb zajmują południowo-wschodnią część terenów rolniczych tej gminy (Kajetanów, Zabłocie, Lekomin) oraz wschodnią – sołectwo Belno. Znaczne powierzchnie gleb chronionych znajdują się również w południowej części sołectwa Samsonów oraz we wsi Jasiów. W obrębie użytków zielonych występują większe i mniejsze płyty chronionych gleb organicznych, do których należą gleby torfowe, torfowo-mułowe, mułowo-torfowe. Na nich występują kompleksy użytków zielonych – dobre oraz słabe i bardzo słabe.

Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring chemizmu gleb ornych Polski jest realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe ze stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, piąta tura Monitoringu przypadła na lata 2015-2020 i podobnie jak w poprzednich latach była realizowana przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Środki na realizację programu Monitoringu pochodzą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W latach 2022-2023 na terenie gminy Zagnańsk nie wyznaczono żadnego punktu monitoringu chemizmu gleb ornych.

Istotnym z punktu widzenia jakości gleb są tereny historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Przez historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi rozumie się zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r., a także szkodę w środowisku w powierzchni ziemi w rozumieniu art. 6 pkt 11 lit. c ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o *zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie* [2], która została spowodowana przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat. Rejestr historycznych zanieczyszczeń oraz rejestr bezpośrednich zagrożeń i szkód w środowisku, które wystąpiły na terenie kraju, jest prowadzony przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Prowadzenie i nadzorowanie spraw dotyczących działań remediacyjnych (naprawczych) powierzono Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska.

Na podstawie rejestru prowadzonego przez GDOŚ na terenie gminy Zagnańsk nie odnotowano do tej pory obszarów historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Zgodnie z art. 110a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. *Prawo Ochrony Środowiska* [1]. Starosta prowadzi obserwację terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach. Sposób ustanawiania ww. terenów oraz metody, zakres i częstotliwość prowadzenia obserwacji, a także zakres, sposób prowadzenia, formę i układ rejestru został określony w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi [13].

Zgodnie z prowadzonym rejestrem systemu Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO), prowadzonym przez Państwowy Instytut Badawczy Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie, na terenie gminy Zagnańsk zidentyfikowano 4 osuwiska i 2 tereny zagrożone ruchami ziemi. Osuwiska oraz tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi zostały ujawnione w rejestrze Systemu Ochrony Przeciwosuwiskowej (SOPO) prowadzonym przez Państwowy Instytut Badawczy Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie: <https://geoportel.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3>

Tabela 15. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk w zakresie ochrony gleb w latach 2022-2023

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w msc. Tumlin Zacisze, dz. Nr 2084, gm. Zagnańsk	2022	70 000,00 (Gmina Zagnańsk)

2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Utrzymanie czystości i porządku na terenie gminy należy do zadań własnych gminy. Gminy są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399) wskazuje obowiązek sporządzania rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi odpowiednio przez Wójta, Burmistrza lub Prezydenta Miasta. Wójt Gminy Zagnańsk sporządził roczne sprawozdanie z gospodarki odpadami osobno dla roku 2022 i 2023. Ponadto wyżej cytowana ustawa nakłada na Wójta obowiązek opracowania analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Również w tym przypadku Wójt Gminy Zagnańsk w latach 2022-2023 wypełnił ustawowy obowiązek opracowania tego rodzaju dokumentu, które podawane były do publicznej wiadomości poprzez Biuletyn Informacji Publicznej Gminy.

Na terenie gminy Zagnańsk w latach 2022-2023 mieszkańcy ponosili opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zależności od ilości osób zamieszkujących daną nieruchomość. Opłata stanowiła iloczyn liczby mieszkańców i stawki opłaty za gospodarowanie odpadami, ustalonej w Uchwale Rady Gminy Zagnańsk. Właściciele nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne są zobowiązani do podpisania umowy na odbiór odpadów z przedsiębiorcą wpisanym do Rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Zagnańsk. W latach 2022-2023 odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Zagnańsk realizowany był łącznie przez 3 firmy tj. ENERIS Surowce S.A., MS-EKO Sp. z o.o. oraz EKOM Maciejczyk Sp. J. Selektywna zbiórka odpadów na terenie gminy Zagnańsk w niniejszym okresie zorganizowana była w oparciu o podział na następujące frakcje odpadów:

- 1) papier i tekturę,
- 2) szkło opakowaniowe,
- 3) metale,
- 4) tworzywa sztuczne,
- 5) opakowania wielomateriałowe,
- 6) odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji,
- 7) przeterminowane leki i chemikalia,
- 8) odpady niebezpieczne;
- 9) zużyte igły, strzykawki (odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych, powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi),
- 10) zużyte baterie i akumulatory,
- 11) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 12) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 13) zużyte opony,
- 14) tekstylia i odzież,
- 15) popiół z palenisk domowych,
- 16) odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, pochodzące z remontów i innych robót budowlanych wykonywanych we własnym zakresie, na wykonanie których nie jest wymagane zgłoszenie lub pozwolenie na budowę,
- 17) odpady niebezpieczne.

Selektywną zbiórką odpadów komunalnych na terenie gminy Zagnańsk objęte są wszystkie nieruchomości zamieszkałe. Odpady komunalne odbierane od mieszkańców gminy Zagnańsk „u źródła”. W latach 2022-2022 mieszkańcy mieli możliwość gromadzenia odpadów w następujących pojemnikach/workach:

- pojemnik żółty – tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe,
- pojemnik zielony – szkło,
- pojemnik brązowy – bioodpady,
- pojemnik niebieski/worek niebieski – papier i tektura,
- pojemnik szary – popiół,
- pojemnik czarny – odpady niesegregowane (zmieszane) oraz pozostałości z sortowania.

Ponadto w latach 2022-2023 prowadzone były zbiórki innych frakcji odpadów tj.:

- odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz opony - zbiórka w systemie akcyjnym raz w roku w podanych do publicznej wiadomości terminach wskazanych w harmonogramie,
- odzież – zbiórka prowadzona przez Polski Czerwony Krzyż za pomocą specjalnych kontenerów ustawionych w poszczególnych miejscowościach oraz zbiórki prowadzone przez różne fundacje poprzez odbiór worków spod posesji,
- zużyte baterie - zbiórka w budynkach użyteczności publicznej.

Na terenie gminy Zagnańsk liczba osób zameldowanych na dzień 31.12.2023r. wyniosła 12 185 zameldowanych na pobyt stały, 305 osób zameldowanych na pobyt czasowy. Natomiast według ewidencji złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi objętych było 10 330 osób w 3 882 gospodarstwach domowych.

W listopadzie 2022 roku został oddany dla mieszkańców nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Zagnańsk Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (GPSZOK) zlokalizowany w

miejsowości Kołomań 37J. Teren, w którym mieszkańcy mogą pozostawiać odpady komunalne zebrane w sposób selektywny został estetycznie i nowoczesnie zagospodarowany. Odpady w wydzielonych pojemnikach typu otwartego i zamkniętego są gromadzone jedynie na czas zapełnienia kontenera, a następnie wywożone przez odpowiednie służby komunalne na podstawie umowy.

W ramach zadania wykonane zostały dwie wiaty do przechowywania kontenerów na odpady i budynek socjalno – biurowy. Teren wyposażono w wagę samochodową najazdową, na którą Mieszkaniec przywożący odpady jest zobowiązany każdorazowo wjechać w celu ewidencji i zważenia odpadów. Wybudowany PSZOK został uzbrojony w instalację wodno- kanalizacyjną, instalację kanalizacji deszczowej, instalację elektryczną wraz z monitoringiem i oświetleniem terenu. Obiekt ogrodzono; zamontowano dwie bramy – wjazdową i wyjazdową, szlaban na wjeździe na teren punktu, a całą powierzchnię utwardzono, wybrukowano i dostosowano do ruchu ciężkiego. Wykonano również miejsca postojowe dla samochodów osobowych oraz nasadzenia z drzew liściastych i iglaków.

W GPSZOK przyjmowane są następujące odpady:

- przeterminowane leki,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- odpady budowlane i rozbiórkowe;
- odpady niebezpieczne pochodzące z gospodarstw domowych;
- zużyte baterie i akumulatory;
- odzież i tekstylia;
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- zużyte opony;
- papier i tektura, opakowania z papieru i tektury;
- tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania z metali;
- szkło, opakowania ze szkła;
- odpady zielone ulegające biodegradacji;
- popiół.

Na terenie gminy Zagnańsk nie występują żadne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady odebrane w latach 2022-2023 z terenu gminy Zagnańsk zostały przekazane do instalacji komunalnych tj.

- 1) Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych PGO Promnik, ul. Św. Tekli 62, 26-067 Promnik (odpady zmieszane, odpady ulegające biodegradacji),
- 2) Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów REMONDIS Sp. z o.o., ul. J. Gulińskiego 13A, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski (odpady zmieszane),
- 3) Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów ENERIS ECU, Rusko 66, 58-120 Jarosłów (odpady zmieszane),
- 4) Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów FCC Tarnobrzeg Sp. z o.o., ul. Strefowa 8, 39-400 Tarnobrzeg (odpady zmieszane, odpady ulegające biodegradacji),
- 5) Instalacja Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Bełżycach Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 35, 24-200 Bełżyce (odpady ulegające biodegradacji),
- 6) Instalacja Przedsiębiorstwo Wsparcia Ekologicznego Skarżysko-Kamienna Sp. z o.o., ul. Asfaltowa 11, 26-110 Skarżysko-Kamienna (odpady ulegające biodegradacji).

Poniżej w tabeli zestawiono łączną ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Zagnańsk w latach 2022-2023.

Tabela 16. Odpady komunalne wytworzone na terenie gminy Zagnańsk w latach 2022-2023

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość odebrana	
			Rok 2022	Rok 2023
1.	20 03 01	Zmieszane odpady komunalne	1 377,622	1 379,83
2.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	139,64	116,51
3.	20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	236,90	190,59
4.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	321,31	370,93
5.	20 02 03	Inne odpady nie ulegające biodegradacji	145,92	37,26
6.	20 01 01	Papier i tektura	2,32	2,19
7.	20 01 02	Szkło	0,37	0,86
8.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	232,2241	134,51
9.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	11,068	5,28
10.	15 01 04	Opakowania z metalu	3,72	0
11.	15 01 07	Opakowania ze szkła	246,7076	259,89
12.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	341,43	309,93
13.	16 01 03	Zużyte opony	10,08	27,41
14.	16 81 02	Odpady inne niż wymienione w 16 81 01	6,14	0
15.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	0	3,64
16.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu; gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych	31,98	73,592
17.	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 170601 i 170603	0	1,27
18.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03.	8,98	0,66
19.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	1,68	2,58
20.	20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,005	0,064
21.	20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	4,24	0,75
22.	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0920	0,1651
23.	20 01 33	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie;	0	0,05
24.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	6,145	12,732
25.	17 02 03	Odpady z tworzyw sztucznych, pochodzące z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych i infrastruktury drogowej	1,37	0
26.	17 03 80	Odpadowa papa	0	3,64
27.	17 04 05	Stal nierdzewna, żeliwo, stal	4,25	0
28.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,61	12,674
SUMA			3 139,804	2 947,007

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie gminy Zagnańsk za rok 2022 i 2023, * - odpady niebezpieczne

Gmina Zagnańsk osiągnęła w 2022r. następujące poziomy:

- osiągnięty poziom składowania odpadów komunalnych – 27,82 %
- osiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – 44,70%

Gmina Zagnańsk osiągnęła w 2023r. następujące poziomy:

- osiągnięty poziom składowania odpadów komunalnych – 6,13%
- osiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – 49,97 %

W stosunku do lat poprzednich stwierdza się wzrost strumienia odpadów komunalnych zebranych selektywnie, co świadczy o poprawianiu i wzrastającej wiedzy mieszkańców w zakresie hierarchii

postępowania z odpadami komunalnymi oraz zapewnić odpowiedni strumień odpadów segregowanych, który musi spełnić wymogi ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz normy unijne. Utrzymywanie się takiej tendencji w dłuższej perspektywie terminowej może wpływać na obniżenia stawek za zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Gmina Zagnańsk posiada opracowany i przyjęty Uchwałą Nr 1/2007 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 26.02.2007 r. „Program usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z terenu Gminy Zagnańsk na lata 2007-2032”. Obecnie Gmina na bieżąco prowadzi i aktualizuje dane o wyrobach zawierających azbest za pomocą Bazy Azbestowej prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii. Zgodnie z aktualnie prowadzonym rejestrem wg stanu na wrzesień 2024r. na terenie gminy Zagnańsk zinwentaryzowano 5 095,800 Mg wyrobów zawierających azbest, a usunięto do tej pory 2 235,943 Mg tych wyrobów. Pozostało do unieszkodliwienia 2 859,857 Mg wyrobów azbestowych.

Głównym celem w zakresie gospodarki wyrobami zawierającymi azbest jest całkowite usunięcie tych wyrobów z terenu gminy Zagnańsk do 2032 r. Cel ten wynika z „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętym przez Radę Ministrów 14 maja 2002r. oraz „Programu oczyszczania Kraju z azbestu na lata 2009-2032” przyjętym Uchwałą Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2009r.

W latach 2022-2023 na terenie Gminy Zagnańsk obowiązywał regulamin udzielania dofinansowania na realizację zadania pn.: „Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z budynków i posesji zlokalizowanych na terenie gminy Zagnańsk”, w ramach „Programu usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z terenu gminy Zagnańsk na lata 2007-2032”, który został przyjęty Zarządzeniem Wójta Zagnańsk z dn. 8 listopada 2021 r. Nr 188/2021.

W 2022 roku Gmina Zagnańsk usunęła i unieszkodliwiła odpady zawierające azbest z budynków i posesji na 103 nieruchomościach zlokalizowanych na terenie gminy Zagnańsk, w ilości ponad 207 Mg, gdzie:

- demontaży wykonano na 2 budynkach w ilości 239 m² na kwotę 1 675,20 zł,
- odbiorów wykonano na 88 posesjach w ilości 10647,67 m² na kwotę 55 082,53 zł,

W 2023 roku Gmina Zagnańsk usunęła i unieszkodliwiła odpady zawierające azbest z posesji zlokalizowanych na terenie gminy Zagnańsk, w ilości ponad 137,610 Mg, gdzie odbiorów wykonano na 57 posesjach w ilości 9174 m² na kwotę 52016,58 zł, która stanowiła całkowitą wartość ww. zadania.

Wszelkie zmiany dotyczące wyrobów azbestowych występujących na terenie gminy, aktualizowane są na bieżąco przez pracowników Urzędu Gminy Zagnańsk. Dane w przedmiotowym zakresie wprowadzane są do ogólnopolskiej bazy azbestowej („www.bazaazbestowa.gov.pl”) prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii – stanowiącej jedno z narzędzi monitorowania realizacji zadań wynikających z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”. Na terenie gminy Zagnańsk zinwentaryzowano do tej pory 5 129,302 Mg wyrobów azbestowych, z czego usunięto 2 237,383 Mg i pozostaje do unieszkodliwienia 2 891,920 Mg tych odpadów.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów” w latach 2022-2023.

Tabela 17. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk w zakresie gospodarki odpadami w latach 2022-2023

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Zagnańsk	2022	1 077 643,11 (Gmina Zagnańsk)
2.	Gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Zagnańsk	2022	2 459 169,78

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
	(odbiór i zagospodarowanie odpadów wraz z kosztem obsługi systemu)		(Gmina Zagnańsk)
3.	Demontaż, pakowanie, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest	2022	56 757,73 (Gmina Zagnańsk)
4.	Zakup dwóch kontenerów do GPSZOK	2023	28 044,00 (Gmina Zagnańsk)
5.	Gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Zagnańsk (odbiór i zagospodarowanie odpadów wraz z kosztem obsługi systemu)	2023	2 622 222,69 (Gmina Zagnańsk)
6.	Demontaż, pakowanie, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest	2023	52 016,58 (Gmina Zagnańsk)

2.9 Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe

W gminie Zagnańsk lasy i grunty leśne zajmują powierzchnię ok. 7572 ha tj. ok. 60,7 % powierzchni gminy. Wskaźnik lesistości gminy jest dwukrotnie wyższy od przeciętnej lesistości województwa (27,5%) i kraju (29,6 % w 2018 r.). Na terenie gminy lasy wchodzi w skład Nadleśnictwa Zagnańsk, podlegającego pod Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Radomiu. Nadleśnictwo Zagnańsk tworzą dwa obręby leśne Samsonów i Zagnańsk o łącznej powierzchni 9969,58 ha. Całkowita powierzchnia leśna nadleśnictwa to 9760,54 ha. Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej, Nadleśnictwo Zagnańsk położone jest w krainie Małopolskiej (VI), dzielnicy Gór Świętokrzyskich, mezoregionach: Łysogórskim i Puszczy Świętokrzyskiej.

Specyficzne warunki klimatyczne i hydrologiczne, układ pasm górskich, położenie geograficzne oraz różnorodność utworów skalnych i gleb istotnie wpłynęło na charakter szaty roślinnej Nadleśnictwa Zagnańsk. Największy udział procentowy mają siedliska lasowe, które wraz z olsami zajmują aż 86% powierzchni, pozostałe 14% stanowią siedliska borowe. Dominującymi typami siedliskowymi są: las mieszany wyżynny z jodłą i sosną oraz las wyżynny z jodłą i bukiem jako gatunkami panującymi. Te dwa typy siedliskowe zajmują razem 76% pow. leśnej nadleśnictwa.

W gminie Zagnańsk 94,73 % gruntów leśnych (stan na 2021r. według BDL GUS) to grunty leśne publiczne z czego 99,73 % znajduje się pod zarządem Lasów Państwowych. Właściciele prywatni użytkują i zarządzają tylko 5,57% kompleksów terenów leśnych na terenie gminy Zagnańsk.

Na przestrzeni czterech lat, tj. od roku 2017 – 2021, powierzchnia gruntów leśnych w gminie Zagnańsk uległa nieznacznemu zwiększeniu – nastąpił przyrost powierzchni o 5,2 ha.

Powierzchnia obszarów prawnie chronionych na terenie gminy Zagnańsk wynosi ok. 12480 ha, co stanowi 99 % ogólnej powierzchni gminy. Na terenie gminy Zagnańsk w latach 2022-2023 jak i obecnie występuje 10 obszarowych form ochrony przyrody tj. Obszar Natura 2000 Lasy Suchedniowskie; Obszar Natura 2000 Ostoja Barcza; Obszar Natura 2000 Dolina Krasnej; Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy; Obszar chronionego krajobrazu Chronionego Krajobrazu; Rezerwat przyrody Górna Krasna; Rezerwat przyrody Zachełmie; Rezerwat przyrody Barcza oraz Użytek ekologiczny. Dodatkowo zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody na terenie gminy Zagnańsk występuje 28 pomników przyrody.

Ocena przestrzegania ustalonych zasad ochrony przyrody na terenach prawnie chronionych jest zadaniem niezwykle trudnym, lecz można stwierdzić że w latach 2022-2023 nie doszło do żadnych poważnych naruszeń zakazów ochrony przyrody mogących spowodować zmiany ekosystemalne lub fragmentację czy też zniszczenie siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

W 2022 r. i 2023r. Gmina Zagnańsk otrzymała pomoc finansową od Starostwa Powiatowego w Kielcach w wysokości odpowiednio 2 400,00 zł (rok 2022) oraz 2 500,00 zł (rok 2023) na realizację zadania związanego z ochroną przyrody, w tym urządzeniem i utrzymywaniem terenów zieleni,

zadrzewień, zakrzewień oraz parków pn. „Zakup drzew i krzewów miododajnych w celu ich nasadzenia na terenie gminy Zagnańsk.”

Z pozyskanych środków w 2022r. zakupiono 70 szt. derenia jadalnego, 30 szt. śliwy ałycza, 15 szt. róży dzikiej, 22 szt. irgi pospolitej, 5 szt. lipy szerokolistnej, 10 szt. głogu jednoszyjowego, 6 szt. śliwy tarniny, 3 szt. klonu jawor, 2 szt. klonu polnego oraz 2 szt. lipy drobnolistnej. Zakupione drzewa zostały przekazane osobom fizycznym zamieszkałym na terenie gminy Zagnańsk oraz Zespołowi Szkoły Podstawowej w Tumlinie.

Z pozyskanych środków w 2023r. zakupiono 50 szt. pigwowca japońskiego, 258 szt. irgi pospolitej, oraz 1 szt. lipy drobnolistnej. Zakupione drzewa zostały posadzone na nieruchomościach stanowiących własność gminy oraz w pasie drogowym drogi powiatowej za zgodą zarządcy drogi.

W 2022r. zakończono prace związane z zagospodarowaniem terenu przy zbiorniku wodnym w msc. Zachełmie. W ramach zadania wykonana została droga dojazdowa do zbiornika o długości ok. 181m z kostki betonowej wraz z jednostronnym chodnikiem i placem manewrowym do zawracania na jej końcowym fragmencie za tamą oraz oświetleniem. Od strony południowej wybudowany został ciąg spacerowy z oświetleniem na całej długości zbiornika. W ramach prac wykonane zostały nowe barierki ze stali nierdzewnej, a wysokie skarpy zostały umocnione płytami betonowymi i ażurami. Całość terenu rekreacyjnego została wyposażona w ławki, kosze na śmieci, stojaki rowerowe oraz tablice edukacyjno-informacyjne. Całkowity koszt wykonania inwestycji wyniósł 995 787,55 zł.

W 2022r. zakończono prace związane z zagospodarowaniem terenu przy zbiorniku wodnym w msc. Kaniów. Wartość całkowita zadania wyniosła : 2 281 261,77 zł. W ramach zadania wykonano prace w następującym zakresie:

1) Od strony południowej przy tamie:

- Promenada (ciąg pieszy) od drogi gminnej do tamy zbiornika włącznie wraz z miejscami postojowymi, oświetleniem lampami ledowymi na stylowych słupach.
- Ustawiono ławki wraz z koszami na śmieci, stojaki na rowery, tablice edukacyjne oraz wykonano nasadzenia.

2) Od strony północnej od amfiteatru:

- Wykonano miejsca do obsługi kamperów wraz z całą potrzebną infrastrukturą (przyłączem energetycznym, wodociągowym i sanitarnym) oraz miejscami postojowymi dla samochodów.
- Wykonana została ścieżka spacerowa od drogi gminnej obok amfiteatru wzdłuż linii wody koło wysepki do łącznika drogi do Borowej Góry oraz wiata drewniana wraz z utwardzeniem terenu i oświetleniem solarnym, wyposażeniem w stół i ławki przy placu zabaw w msc. Borowa Góra.
- Ustawiono stojaki na rowery, ławki, kosze na śmieci, kosze do segregacji odpadów przy kamperach, tablice edukacyjne.

W 2022r. zakończono prace związane z zagospodarowaniem terenu przy zbiorniku wodnym w msc. Umer. Całkowity koszt realizacji inwestycji 1 626 284,06 zł. W ramach zadania wykonano:

- Parking dla 25 samochodów z wjazdem od strony drogi wojewódzkiej Nr 750
- Ciągi piesze wraz z oświetleniem o szerokości 3m do wysokości plaży i szerokości 2 m wokół zbiornika wodnego
- Kładki nad ciekami wodnymi – 2 szt.
- Przebieralnie dla plażowiczów – 2 szt.
- Altany drewniane – 2 szt.
- Obiekty małej architektury: ławki – 38 szt., stojaki na rowery 5 szt. na 20 miejsc, tablice edukacyjne 17 szt., kosze na śmieci 38 szt.
- Nasadzenie drzewek kulistych – 75szt.

- Miejsca do obsługi kamperów wraz z całą potrzebną infrastrukturą (przyłączem energetycznym, wodociągowym i sanitarnym) – 2 obiekty.

W 2023r. zakończono projekt pn. "Zagospodarowanie terenu przy pomniku przyrody „Dąb Bartek” w Gminie Zagnańsk”. W ramach zadania powstał ogrodzony plac zabaw dla małych dzieci, ścieżka edukacyjna dla młodzieży oraz strefa aktywności dla seniorów. Ponadto zostały zainstalowane elementy małej architektury, budki lęgowe dla ptaków, rzeźby zwierząt i grzybów. Został przebudowany również parking, który dziś jest w stanie pomieścić aż 61 samochodów osobowych (w tym 3 dla osób niepełnosprawnych oraz 3 miejsca dla autokarów). Wyznaczone zostały dodatkowo miejsca postoju dla rowerów. Nasadzono nowe drzewa i krzewy, wybudowano również mur oporowy. Przebudowana została cała instalacja wodno-kanalizacyjna (przyłącze kanalizacyjne, wodociągowe, przebudowa kanału sanitarnego) i elektryczna wraz z oświetleniem terenu.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Zasoby przyrodnicze” w latach 2022-2023.

Tabela 18. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk w zakresie zasobów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego w latach 2022-2023

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych poprzez zagospodarowanie terenów przy zbiornikach wodnych – zagospodarowanie terenu na zbiorniku wodnym w msc. Umer, Kaniów i Zachełmie	2022	4 141 221,59 (Gmina Zagnańsk)
2.	Rewitalizacja Zagnańska szansą na rozwój - w ramach projektu wykonano: 1) Modernizacja i przebudowa parkingu na terenie ZSP Nr 2 w Zagnańsku 2) Termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Zagnańsku	2022	1 606 774,66 (Gmina Zagnańsk)
3.	Zagospodarowanie terenu przy pomniku przyrody "Dąb Bartek" w Gminie Zagnańsk (opracowanie dokumentacji projektowej)	2022	8 573,09 (Gmina Zagnańsk)
4.	Prace konserwacyjno–pielęgnacyjne mogiły w Kołomani	2022	10 000,00 (Gmina Zagnańsk)
5.	Poprawa stanu technicznego zabytkowej „Dróżniczówki” w msc. Zagnańsk	2022	39 999,85 (Gmina Zagnańsk)
6.	Dotacja ze Starostwa Powiatowego w Kielcach na zakup drzew i krzewów miododajnych w celu ich nasadzenia na terenie gminy Zagnańsk	2022	2 400,00 (Powiat Kielecki)
7.	Prace zabezpieczające kompleksu wielkiego pieca hutniczego huty „Józef” (budynek emalierni, pomieszczenie maszyny parowej, budynek koła wodnego i kanał)	2023	265 000,01 (Gmina Zagnańsk)
8.	Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych poprzez zagospodarowanie terenów przy zbiornikach wodnych - zagospodarowanie terenu na zbiorniku wodnym w msc. Umer, Kaniów i Zachełmie	2023	51 360,00 (Gmina Zagnańsk)
9.	Rewitalizacja Zagnańska szansą na rozwój	2023	4 662 719,19 (Gmina Zagnańsk)
10.	Zagospodarowanie terenu przy pomniku przyrody "Dąb Bartek" w Gminie Zagnańsk	2023	5 190 287,89 (Gmina Zagnańsk)
11.	Zakup drzew i krzewów miododajnych w celu ich nasadzenia na terenie gm. Zagnańsk	2023	2 500,00 (Gmina Zagnańsk)

2.10 Zagrożenie poważnymi awariami

Zgodnie z art. 271b *Ustawy Prawo ochrony środowiska* [1], Główny Inspektor Ochrony Środowiska jest organem właściwym do realizacji zadań Ministra Środowiska w sprawach: przeciwdziałania poważnym awariom, transgranicznych skutków awarii przemysłowych oraz awaryjnym zanieczyszczeniom wód granicznych. Do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należą:

1. kontrola podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii;

2. badanie przyczyn powstawania oraz sposobów likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska;
3. prowadzenie rejestru zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, w tym zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii i o dużym ryzyku wystąpienia awarii w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska;
4. prowadzenie rejestru poważnych awarii.

Co roku Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie publikuje raporty o występowaniu zdarzeń o znamionach poważnej awarii. Zgodnie z otrzymaną informacją z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach w latach 2022-2023 nie miały miejsca zdarzenia o znamionach poważnej awarii na terenie gminy Zagnańsk. Na terenie gminy Zagnańsk nie ma zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR), ani zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR).

Na terenie gminy Zagnańsk zadania operacyjne w zakresie ochrony przeciwpożarowej realizowane są przez pięć jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. Jednostka OSP Belno powstała w 2021 r. i nie prowadzi jeszcze w pełni działalności operacyjnej. Jednostki OSP w swoich szeregach zrzeszają ogółem 195 członków w tym 109 strażaków (stan na 31.12.2023r.) mogących brać bezpośredni udział w działaniach ratowniczo – gaśniczych (posiadających stosowne wykształcenie pożarnicze, sprzęt ochrony indywidualnej, badania lekarskie). Przy jednostkach OSP prowadzą swoją działalność Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze chłopców i dziewcząt. Ogółem drużyny te liczą 63 członków MDP. Dwie jednostki tj. OSP Zagnańsk i OSP Samsonów włączone są do krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego.

W roku 2022 jednostki OSP zanotowały łącznie 202 wyjazdy do działań ratowniczo – gaśniczych, w tym do pożarów - 105 oraz do miejscowych zagrożeń 97. W prowadzonych działaniach łącznie uczestniczyło 1128 strażaków ratowników OSP. Wyjazdy do akcji ratowniczo – gaśniczych poszczególnych jednostek przedstawiały się następująco:

- OSP Zagnańsk - 35 pożarów, 40 miejscowych zagrożeń
- OSP Samsonów - 54 pożary, 39 miejscowych zagrożeń
- OSP Szałas - 3 pożary, 9 miejscowych zagrożeń
- OSP Zabłocie - 13 pożarów, 6 miejscowych zagrożeń
- OSP Belno - 0 pożarów, 3 miejscowe zagrożenia.

W roku 2023 jednostki OSP zanotowały łącznie 249 wyjazdów do działań ratowniczo – gaśniczych, w tym do pożarów - 86 oraz do miejscowych zagrożeń 163. W prowadzonych działaniach łącznie uczestniczyło 849 strażaków ratowników OSP. Wyjazdy do akcji ratowniczo – gaśniczych poszczególnych jednostek przedstawiały się następująco:

- OSP Zagnańsk - 37 pożarów, 72 miejscowych zagrożeń
- OSP Samsonów - 36 pożarów, 41 miejscowych zagrożeń
- OSP Szałas - 1 pożar, 3 miejscowe zagrożenia
- OSP Zabłocie - 12 pożarów, 47 miejscowych zagrożeń
- OSP Belno - 0 pożarów, 0 miejscowych zagrożeń.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Zagrożenie poważnymi awariami” w latach 2022-2023.

Tabela 19. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk w zakresie zagrożenia poważnymi awariami i ochroną przed zagrożeniami w latach 2022-2023

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Dotacja dla jednostek OSP z przeznaczeniem na zapewnienie gotowości bojowej tych jednostek	2022	132 700,00 (Gmina Zagnańsk)
2.	Dotacja celowa na zakup nowego średniego samochodu ratowniczo - gaśniczego dla jednostki OSP Zagnańsk	2022	450 000,00 (Gmina Zagnańsk)
3.	Dotacja celowa na dofinansowanie zakupu nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Chrustach	2022	30 000,00 (Gmina Zagnańsk)
4.	Dotacja celowa na dofinansowanie zakupu nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Chrustach	2022	20 000,00 (Gmina Zagnańsk)
5.	Dotacja dla jednostek OSP z przeznaczeniem na zapewnienie gotowości bojowej tych jednostek	2023	160 000,00 (Gmina Zagnańsk)

2.11 Edukacja ekologiczna

W 2022r. Gmina Zagnańsk prowadziła liczne działania i akcje związane z szeroko pojętą edukacją ekologiczną, do których należały:

- 1) Program edukacji ekologicznej pn.: Propagowanie wiedzy na temat ochrony środowiska i efektywnego wykorzystania jego zasobów na terenie gminy Zagnańsk – działaniem objęto 5 placówek oświatowych. Szacunkowa liczba osób objętych działaniem wyniosła 726, a koszt programu wyniósł 24 945,00 zł, w tym dofinansowanie WFOŚiGW w Kielcach 6 999,57 zł.
- 2) Zwiększenie świadomości ekologicznej, poprzez rozpowszechnianie w lokalnych mediach oraz poprzez rozpropagowanie ulotek (niezbędników antysmogowych) jak skutecznie wdrażać realizację Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego - szacunkowa liczba osób objętych działaniem wyniosła 12 000, a koszt programu wyniósł 0 zł.
- 3) Informowanie mieszkańców Gminy Zagnańsk za pomocą trzech stacji do pomiaru jakości powietrza zlokalizowanych w msc. Zagnańsk i msc. Samsonów i msc. Tumlin- Węgle, gm. Zagnańsk (wyposażone w sensory do pomiaru stężeń pyłów zawieszonych PM1, PM 2,5, PM 10) - szacunkowa liczba osób objętych działaniem wyniosła 12 000, a koszt utrzymania czujników pomiarowych wyniósł 1 919,80 zł.
- 4) Program edukacji ekologicznej dla gmin Związku Gmin Gór Świętokrzyskich na 2022 rok”, Gmina Zagnańsk wraz z organizatorem Związkiem Gmin Gór Świętokrzyskich, przeprowadziła konkurs plastyczny, pn.: „Rok bez smogu w Górach Świętokrzyskich” - działaniem objęto 5 placówek oświatowych. Szacunkowa liczba osób objętych działaniem wyniosła 60, a koszt programu wyniósł 3 618,18 zł, w tym dofinansowanie WFOŚiGW w Kielcach 2 909,09 zł.
- 5) Prowadzenie w ramach Programu "Czyste powietrze" działań promocyjnych i edukacyjnych (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje) oraz informacyjnych i szkoleniowych Ulotki, broszury, spot reklamowy radiu oraz 3 spotkania informacyjno – promocyjne (sołtysi z dnia 07.03.2022, kluby seniora z dnia 27.06.2022 oraz 19.09.2022) - szacunkowa liczba osób objętych działaniem wyniosła 12 000, a koszt działań promocyjno-informacyjnych wyniósł 3 969,44 zł, w tym dofinansowanie WFOŚiGW w Kielcach 3 969,44 zł.

W 2022r. w ramach XVIII edycji Programu edukacji ekologicznej dla Powiatu Kieleckiego pn. „Dla Ziemi, dla siebie” przeprowadzono konkurs pn. „Mój ekologiczny tydzień”. Jego celem było zwrócenie uwagi na niekorzystne zmiany, jakie zachodzą w środowisku i ich wpływ na nasze zdrowie. Przedsięwzięcie było skierowane do przedszkolaków i uczniów klas I-III szkół podstawowych z powiatu kieleckiego. Na konkurs wpłynęło łącznie 58 prac z 23 placówek oświatowych, w tym: 21 prac z oddziałów przedszkolnych i klas „0” oraz 37 prac ze szkół podstawowych klas I-III. Komisja konkursowa oceniła prace w dwóch kategoriach wiekowych, tj. przedszkoli (grupa 5, 6 latków) i klas „0” oraz szkół podstawowych (klas I-III).

W 2022r. w ramach Programu edukacji ekologicznej Gmina Zagnańsk zorganizowała 2 konkursy pn. „Segregacja surowców wtórnych” oraz „Eko Zabawka”. Konkurs „Segregacja surowców wtórnych” realizowany był w klasach I-VIII i polegał na zbiórce makulatury. Jego celem było wykształcenie, utrwalanie i propagowanie zachowań proekologicznych związanych z segregacją odpadów. Dla jednego ucznia w każdej grupie wiekowej (klasy I-III, IV-VI, VII-VIII) za zebranie największej ilości makulatury została wręczona przez Wójta Gminy Zagnańsk nagroda rzeczowa. Ponadto każdy uczeń, który oddał co najmniej 20 kg surowca wtórnego otrzymał namiot plażowy. W konkursie wzięło udział 37 uczniów naszej szkoły – łącznie przynieśli oni 3020 kg makulatury.

Konkurs „Ekologiczna Zabawka” realizowany był w klasach I-VIII i polegał na wykonaniu zabawki z dostępnych surowców wtórnych. W konkursie wzięło udział 128 uczniów klasy I-VIII.

W związku z Dniem Krajobrazu, który przypada na 20 października 2022 roku, Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Kielcach zorganizował wojewódzki konkurs plastyczny pn. „KRAJOBRAZ: DOŚWIADCZAM W PEŁNI” dla uczniów klas I-III szkół podstawowych. Udział w konkursie polegał na wykonaniu pracy plastycznej przedstawiającej ten krajobraz, który przykuł uwagę dziecka i najbardziej mu się spodobał oraz na wykonaniu trzech zdjęć na tle różnych krajobrazów województwa świętokrzyskiego. W dniu 8 grudnia 2022r. w siedzibie Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Kielcach odbyło się uroczyste podsumowanie konkursu. Przeprowadzono warsztaty w robieniu leśnych mydełek glicerynowych, przygotowano słodki poczęstunek.

W związku z obchodami Światowego Dnia Ziemi Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Kajetanowie zorganizowała akcje sadzenia drzew. Posadzono łącznie 120 sztuk drzewek wzdłuż ogrodzenia szkoły. Sadzonki zostały przekazane na rzecz szkoły przez jednego z rodziców.

W 2023r. Gmina Zagnańsk prowadziła liczne działania i akcje związane z szeroko pojętą edukacją ekologiczną, do których należały:

- 1) Zwiększenie świadomości ekologicznej, poprzez rozpowszechnianie w lokalnych mediach oraz poprzez rozpropagowanie ulotek (niezbędników antysmogowych) jak skutecznie wdrażać realizację Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego - szacunkowa liczba osób objętych działaniem wyniosła 12 000, a koszt programu wyniósł 0 zł.
- 2) Informowanie mieszkańców Gminy Zagnańsk za pomocą trzech stacji do pomiaru jakości powietrza zlokalizowanych w msc. Zagnańsk i msc. Samsonów i msc. Tumlin- Węgle, gm. Zagnańsk (wyposażone w sensory do pomiaru stężeń pyłów zawieszonych PM1, PM 2,5, PM 10) - szacunkowa liczba osób objętych działaniem wyniosła 12 000, a koszt utrzymania czujników pomiarowych wyniósł 1 919,80 zł.
- 3) Program edukacji ekologicznej dla gmin Związku Gmin Gór Świętokrzyskich na 2023 rok, Gmina Zagnańsk wraz z organizatorem Związkiem Gmin Gór Świętokrzyskich, przeprowadziła konkurs plastyczny, pn.: „Rok bez smogu w Górach Świętokrzyskich” - działaniem objęto 5 placówek oświatowych. Szacunkowa liczba osób objętych działaniem wyniosła 54, a koszt programu wyniósł 12 500,00 zł, w tym dofinansowanie WFOŚiGW w Kielcach 10 000,00 zł.
- 4) Prowadzenie w ramach Programu "Czyste powietrze" działań promocyjnych i edukacyjnych (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje) oraz informacyjnych i szkoleniowych Ulotki, broszury, spot reklamowy radiu oraz spotkania informacyjno – promocyjne (klub seniora w msc. Chrusty, Gminny piknik rodzinny w msc. Kaniów) - szacunkowa liczba osób objętych działaniem wyniosła 12 000, a koszt działań promocyjno-informacyjnych wyniósł 5 624,44 zł, w tym dofinansowanie WFOŚiGW w Kielcach 5 624,44 zł.
- 5) Obchody Światowego Dnia Drzewa organizowane przez Nadleśnictwo Zagnańsk – sadzenie drzew, rozmowy a temat znaczenia i funkcji drzew w oczyszczaniu powietrza - szacunkowa liczba osób objętych działaniem wyniosła 12 000, a koszt działania wyniósł 0 zł.

- 6) Zakup i nasadzenia drzew i krzewów miododajnych na terenie gminy Zagnańsk – pomoc finansowa Starostwa Powiatowego w Kielcach na realizację zadania w kwocie 2 500,00 zł.

W 2023r. w ramach Programu edukacji ekologicznej Gmina Zagnańsk zorganizowała konkurs pn. "Karmnik dla ptaków". Konkurs polegał na wykonaniu pracy przestrzennej z dowolnie dobranych ekologicznych materiałów, które umożliwią użytkowanie karmnika na zewnątrz. Konkurs przeprowadzany był w dwóch etapach. W pierwszym etapie konkursu (ze wszystkich pięciu szkół) przedłożono w sumie 64 uczniów, spośród których każda ze szkół komisyjnie wybrała po jednej pracy plastycznej z każdej grupy wiekowej, tj. klasy I-III, IV-VIII, i przedłożyła do udziału w drugim etapie konkursu, w którym ocenie komisji konkursowej podlegało 9 prac.

W 2023r. w ramach Programu edukacji ekologicznej dla gmin Związku Gmin Gór Świętokrzyskich we współpracy z Międzygminnym Związkiem Gór Świętokrzyskich zorganizowano konkurs pn. „Rok bez smogu w Górach Świętokrzyskich”. Uczestnikami konkurów byli uczniowie szkół podstawowych z terenu gminy Zagnańsk, w dwóch kategoriach wiekowych: klasy 0 - IV i klasy V-VII. Dla pierwszej grupy wiekowej przedmiotem konkursu było wykonanie pracy plastycznej w dowolnej technice z przewodnim hasłem „Cztery pory roku z OZE” z tematyką nawiązującą jak przeciwdziałać powstawaniu zjawiska smogu i sposobów walki z nim oraz promowania i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii. Dla drugiej grupy wiekowej przedmiotem konkursu było wykonanie pracy plastycznej w formie kalendarza z tematyką nawiązującą do walki ze smogiem. W przedmiotowym konkursie ocenie poddano 54 prac spośród których Komisja konkursowa nagrodziła 6 laureatów zwycięskich prac. Nagrody, zakupione zostały ze środków finansowych pochodzących z budżetu Związku Gmin Gór Świętokrzyskich.

W 2023r. Lokalna Organizacja Turystyczna „Góry Świętokrzyskie” przeprowadziła akcję sprzątnięcia regionu pn. „Czyste Góry Świętokrzyskie”. W akcji wzięły udział wszystkie szkoły podstawowe z terenu Gminy Zagnańsk Głównym celem ww. akcji była edukacja ekologiczna młodych mieszkańców regionu połączona z aktywnym wypoczynkiem w plenerze otoczonym florą i fauną. W terenie sprzątało około 150 osób. Posprzątane zostały okolice Zespołu Szkoły Podstawowej nr 2 i Przedszkola w Zagnańsku wraz z terenami leśnymi sąsiadującymi z budynkiem szkoły, Rezerwat Zachełmie, tereny Zalewu Umer oraz ruiny Huty Józef w Samsonowie, a także tereny przy pomniku IV Pułku Piechoty Legionów Armii Krajowej w Siodłach. Do wydarzenia przyłączyły się KGW Bartkowe Baby oraz KGW z Samsonowa. Przedmiotowa akcja zakończona została podsumowaniem w Samsonowie gdzie spotkały się wszystkie grupy. W sumie zebrano 55 worków różnego rodzaju odpadów. Wszystkim uczestnikom zostały rozdane żetony dające możliwość wzięcia udziału w losowaniu cennych nagród, które odbyło się podczas finalizacji akcji 22 kwietnia 2023 roku w Górnem na Placu Targowym odbyło się losowanie rodzinnych wejściówek czy atrakcyjnych gadżetów oraz publikacji.

Tabela 20. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk w zakresie edukacji ekologicznej w latach 2022-2023

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Program edukacji ekologicznej pn.: Propagowanie wiedzy na temat ochrony środowiska i efektywnego wykorzystania jego zasobów na terenie gminy Zagnańsk	2022	24 945,00 (Gmina Zagnańsk)
2.	Utrzymanie czujników pomiaru jakości powietrza AIRLY	2022	1 919,80 (Gmina Zagnańsk)
3.	Program edukacji ekologicznej dla gmin Związku Gmin Gór Świętokrzyskich na 2022 rok	2022	3 618,18 (Gmina Zagnańsk)
4.	Prowadzenie w ramach Programu "Czyste powietrze" działań promocyjnych i edukacyjnych	2022	3 969,44 (Gmina Zagnańsk)
5.	Utrzymanie czujników pomiaru jakości powietrza AIRLY	2023	1 919,80 (Gmina Zagnańsk)
6.	Program edukacji ekologicznej dla gmin Związku Gmin Gór Świętokrzyskich na 2023 rok	2023	12 500,00 (Gmina Zagnańsk)
7.	Prowadzenie w ramach Programu "Czyste powietrze" działań	2023	5 624,44

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
	promocyjnych i edukacyjnych		(Gmina Zagnańsk)
8.	Zakup i nasadzenia drzew i krzewów miododajnych na terenie gminy Zagnańsk	2023	2 500,00 (Gmina Zagnańsk)
9.	Program edukacji ekologicznej pn.: Propagowanie wiedzy na temat ochrony środowiska i efektywnego wykorzystania jego zasobów na terenie gminy Zagnańsk	2023	14 818,28 (Gmina Zagnańsk)

2.12 Pozostałe zadania mające wpływ na ochronę i poprawę środowiska

W latach 2022-2023 Gmina Zagnańsk prowadziła procedurę zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk zgodnie z uchwałą Nr 63/VIII/2019 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 26 czerwca 2019 r. W kwietniu 2023r. przyjęto nowe Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk na mocy Uchwały Nr 43/VIII/2023 Rady Gminy Zagnańsk.

W latach 2022-2023 Gmina Zagnańsk kontynuowała procedury planistyczne następujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- 1) Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Zachełmie
- 2) Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Samsonów
- 3) Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Tumlin
- 4) Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Jasiów
- 5) Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Kołomań
- 6) Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Jaworze
- 7) Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego obrębu części obrębu Umer
- 8) Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Kaniów
- 9) Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Belno

W zakresie zagospodarowania przestrzennego w 2022 roku zostało wydanych:

- 460 wypisów oraz wypisów i wyrysów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- 46 postanowień opiniujących wstępny projekt podziału nieruchomości,
- 85 decyzji zatwierdzających podział nieruchomości.

W zakresie zagospodarowania przestrzennego w 2023 roku zostało wydanych:

- 430 wypisów oraz wypisów i wyrysów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- 88 postanowień opiniujących wstępny projekt podziału nieruchomości,
- 41 decyzji zatwierdzających podział nieruchomości,
- 145 zaświadczeń o specjalnych strefach ekonomicznych i warunkach zabudowy, o obszarze rewitalizacji i obszarze specjalnej strefy rewitalizacji.

Zgodnie z informacją WIOŚ w Kielcach w latach 2022-2023 przeprowadzono 10 kontroli na terenie gminy Zagnańsk, w wyniku których, w 5 przypadkach stwierdzono naruszenie przepisów z zakresu ochrony środowiska. W związku z powyższym wydano 3 zarządzenia pokontrolne, a także wystosowano ogółem 3 wnioski, w tym: 1 wniosek do organu administracji rządowej, 1 wniosek do organu administracji samorządowej i 1 wniosek do sądu. Ponadto nałożono 3 mandaty karne na łączną kwotę 1100 zł. W przypadku 7 naruszeń zastosowano pouczenie.

W latach 2022-2023 Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wydał:

- decyzję nakładającą administracyjną karę pieniężną dla prowadzącego działalność pod nazwą P.U.H. Zatorski Krzysztof, Kołomań 99, 26-050 Zagnańsk na podstawie art. 194 ust. 1 pkt. 5b ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach(Dz. U. z 2023r., poz. 1587)

- decyzję wstrzymującą dla firmy GLOBAL ATLANTIC Sp. z o.o. z siedzibą ul. Mała 18/10A, 25-012 Kielce (dz. ew. 330/2 i 1434 obręb Gruszka) w zakresie przetwarzania odpadów, na podstawie art. 32 ust. 1a ustawy o odpadach.

Tabela 21. Wykaz pozostałych zrealizowanych zadań i działań mających wpływ na ochronę środowiska w gminie Zagnańsk w latach 2022-2023

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Zachełmie na terenie gminy Zagnańsk	2022	7 860,00 (Gmina Zagnańsk)
2.	Opracowanie miejscowego planu zagospodarowan. ia przestrzennego obrębu Samsonów na terenie gminy Zagnańsk	2022	7 860,00 (Gmina Zagnańsk)
3.	Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla nowych obrębów geodezyjnych	2022	35 000,00 (Gmina Zagnańsk)
4.	Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk	2023	41 328,00 (Gmina Zagnańsk)
5.	Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla nowych obrębów geodezyjnych Kaniów, Belno i części obrębu Ume	2023	40 221,00 (Gmina Zagnańsk)

3. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 na podstawie wskaźników monitorowania za lata 2022-2023

Określenie stopnia wykonania zadań odbywa się w następujących etapach:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocena rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i zadaniami, a ich wykonaniem,
- analiza przyczyn tych rozbieżności.

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Programu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany presji na środowisko. Wskaźniki monitorowania działań powinny być realne, trafnie dobrane, mierzalne – umożliwiające wiarygodne i dostępne porównania. W obowiązującym Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 wskaźniki monitorowania zostały określone w tabeli 51 POŚ. Poniżej w tabeli przedstawiono ocenę skuteczności realizacji celów, kierunków i zadań przyjętych w POŚ na podstawie przyjętych wskaźników monitorowania.

Tabela 22. Ocena skuteczności realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z wykorzystaniem określonych mierników za lata 2022-2023

Lp.	Obszar	Wskaźnik			
		Nazwa [źródło]	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
				Rok 2022	Rok 2023
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Liczba złożonych wniosków w ramach Programu „Czyste Powietrze”	125 [UG]	117	197
2.		Liczba udzielonych dotacji na OZE dla mieszkańców z budżetu gminy	154 [UG]	0	0
3.		Ludność korzystająca z sieci gazowej	7606 os. [GUS]	8061	8232
4.		Długość dróg rowerowych	b.d, km [GUS]	3,5	9,3
5.		Czynne przystanki autobusowe	161 szt. [GUS]	161	185
6.		Liczba zanieczyszczeń dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie	3 PM10, PM2,5, (B(a)P), [GIOŚ]	3 PM10, PM2,5, B(a)P	1 B(a)P
7.		Liczba bud. użyt. publicznej wykorzystujących OZE	5** [UG]	5	6

Lp.	Obszar	Wskaźnik			
		Nazwa [źródło]	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
				Rok 2022	Rok 2023
8.	Zagrożenie hałasem	Długość dróg gminnych	56,114 [UG]	57	57
9.		Liczba punktów monitoringu hałas	0 [GIOŚ]	0	0
10.		Liczba obowiązujących decyzji o dopuszczalnym poziomie hałas	0 [SP]	0	0
11.		Drogi i linie kolejowe objęte mapami akustycznymi	1 [Zarządcy dróg]	1 (S7e)	1 (S7e)
12.	Pola elektromagnetyczne	Liczba punktów monitoringu PEM	1 [GIOŚ]	0	1
13.	Gospodarowanie wodami	Długość wałów przeciwpowodziowych	0 km [PGWWP]	0	0
14.		Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie emisji zanieczyszczeń do wód lub do ziemi	Gmina: 4 [UG] GIOŚ: 0 [GIOŚ]	Gmina: 0 [UG] GIOŚ: 0 [GIOŚ]	Gmina: 0 [UG] GIOŚ: 0 [GIOŚ]
15.		Liczba JCWP o stanie dobrym i złym	dobry: 0 zły: 7 [GIOŚ]	dobry: 0 zły: 7	dobry: 0 zły: 7
16.		Liczba JCWPd o stanie dobrym i złym	dobry: 3 zły: 0 [GIOŚ]	dobry: 3 zły: 0	dobry: 3 zły: 0
17.	Gospodarka wodno-ściekowa	Długość sieci kanalizacyjnej	129,7 km [UG]	132,2	140,5
18.		Długość sieci wodociągowej	151,39 km [UG]	152,4	152,7
19.		Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	10 722 os. [GUS]	7280	7325
20.		Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	12 536 os. [GUS]	11623	11540
21.	Zasoby geologiczne	Liczba zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	szamba – 349 szt. oczyszczalnie – 100 szt. [UG]	szamba – 318 szt. oczyszczalnie – 20 szt.	szamba – 320 szt. oczyszczalnie – 22 szt.
22.		Liczba złóż/ wydobyć	6 złóż/ 0 tys. ton [PIG]	6 złóż/ 0 tys. ton	6 złóż/ 0 tys. ton
23.	Zasoby geologiczne	Liczba przeprowadzonych rekultywacji	0 [SP, UG]	0	0
24.		Liczba terenów osuwiskowych/terenów zagrożonych ruchami masowymi	Osuwiska: 4 TZRM: 2 [SP]	Osuwiska: 4 TZRM: 2	Osuwiska: 4 TZRM: 2
25.	Gleby	Liczba punktów monitoringu gleb	0 [GIOŚ]	0	0
26.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Ilość zebranych komunalnych odpadów zmieszanych/w sposób selektywny	1426 Mg / 1811 Mg [UG]	1377,622 Mg / 1762,182 Mg	1379,83 Mg / 1567,177 Mg
27.		Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania	35,31% [UG]	44,70	49,97
28.		Poziom składowania odpadów komunalnych	35,62 % [UG]	27,82	6,13
29.		Powierzchnia dzikich wysypisk	0 m ² [GUS]	0	3
30.		Ilość pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów azbestowych	2 880,336 Mg	2 891,920	2 891,920
31.	Zasoby przyrodnicze i	Wykonanie nowych nasadzeń drzew	3 szt. [GUS]	0	50
32.		Liczba form ochrony przyrody	27 szt. [CRFOP, UG]	27 szt.	27 szt.

Lp.	Obszar	Wskaźnik			
		Nazwa [źródło]	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
				Rok 2022	Rok 2023
33.		Powierzchnia gruntów leśnych / lesistość	7572 ha /60,7% [GUS]	7 460,69 / 58,2	7 467,87 / 58,2
34.		Liczba zabytków wpisanych do GEZ	26 [UG]	26 [UG]	26 [UG]
35.	Zagrożenie poważnymi awariami	Liczba miejscowych zagrożeń*	49 [GUS]	52	39
36.		Liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii	0 [GIOŚ]	0	0
37.		Liczba zakładów ZZR i ZDR	0 [GIOŚ]	0	0
38.	Edukacja ekologiczna	Liczba przeprowadzonych działań w zakresie edukacji ekologicznej	ok. 5 [UG]	ok. 5	ok.5

* - dane z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej dotyczą zarejestrowanej działalności Państwowej Straży Pożarnej w zakresie podjętych interwencji nad usuwaniem miejscowych zagrożeń spowodowanych: silnym wiatrem, opadem śniegu, opadem deszczu, zdarzeniem komunikacyjnym, zdarzeniem medycznym; ** - dane dotyczące budynków gminnych zlokalizowanych administracyjnie na terenie gminy Zagnańsk

4. Podsumowanie i wnioski

Większość przyjętych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 działań została zrealizowana planowo. Proces realizacji zapisów POŚ dla Gminy Zagnańsk obejmuje okres lat 2022-2023, a więc część działań i zadań przewidziana jest do realizacji w drugim okresie tj. lat 2024-2025, co zostanie wykazane w kolejnym Raporcie z wykonania POŚ. Niemniej jednak realizacja poszczególnych zadań i działań w wyodrębnionych obszarach interwencji jest realizowana sukcesywnie, a efekt ekologiczny i środowiskowy będzie widoczny w dłuższej perspektywie czasowej.

W zakresie obszaru interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza” Gmina Zagnańsk realizowała głównie działania przyjęte w obowiązującym Programie ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego w zakresie m.in. ograniczenia emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych (wymiana źródeł ciepła); prowadzenia działań promocyjnych i edukacyjnych (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje) oraz informacyjnych i szkoleniowych; prowadzenia kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów oraz ograniczenia oddziaływania transportu drogowego poprzez wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza tereny miejskie (liczne inwestycje związane z przebudową/modernizacją dróg). W ramach realizacji Planu działań krótkoterminowych Gmina Zagnańsk w latach 2022-2023 przeprowadzała cykliczne spotkania z mieszkańcami informujące o możliwościach pozyskania środków z WFOŚiGW w Kielcach na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła. Dodatkowo Gmina Zagnańsk prowadziła liczne kampanie i akcje edukacyjne, w tym konkursy plastyczne m.in. „Rok bez smogu w Górach Świętokrzyskich” mające na celu przeciwdziałać powstawaniu zjawiska smogu i sposobów walki z nim oraz promowania i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii. W ramach realizacji działań PDK na terenie gminy Zagnańsk działał w latach 2022-2023 punkt konsultacyjny Programu „Czyste Powietrze”. W 2022r. w punkcie udzielono około 2 tysięcy konsultacji. Od stycznia do końca grudnia 2022r. do WFOŚiGW w Kielcach przekazano 117 wniosków, na łączną kwotę 1 988 535,55 zł. W 2023r. w punkcie udzielono około 2 tysięcy konsultacji. Od stycznia do końca grudnia 2023r. do WFOŚiGW w Kielcach przekazano 120 wniosków, na łączną kwotę 4 641 900,00 zł.

Zgodnie z otrzymaną informacją Starosta Kielecki w latach 2022-2023 wydał 1 nowe pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów dla zakładu zlokalizowanego na terenie gminy Zagnańsk tj. KH-KIPPER Sp. z o. o. Kajetanów 130 26-050 Zagnańsk.

Na terenie gminy Zagnańsk GIOŚ w Warszawie nie wyznaczył żadnego punktu monitoringu jakości powietrza na przestrzeni lat 2022-2023. Najbliższe stacje monitoringowe zlokalizowane były na terenie miasta Kielce. W związku z prowadzonym przez GIOŚ monitoringiem jakości powietrza Gmina Zagnańsk została zakwalifikowana do strefy wielkopolskiej. patrząc na wyznaczone obszary przekroczeń w latach 2022-2023 gmina Zagnańsk znalazła się jedynie w obszarze przekroczeń poziomów dopuszczalnych Benzo(a)pirenu w roku 2022. Pomimo występowanie gminy Zagnańsk w strefie świętokrzyskiej zaliczonej do klasy C pod względem PM_{2,5}, PM₁₀ na obszarze gminy Zagnańsk w wyniku przeprowadzonych modelowań matematycznych nie stwierdzono przekroczeń w zakresie tych substancji.

Od 1 lipca 2021 roku powstał obowiązek złożenia deklaracji dot. źródeł ciepła i spalania paliw w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB) to ewidencja, w której znajdują się kompleksowe informacje, dotyczące źródeł ogrzewania budynków. Celem jej stworzenia jest poprawa jakości powietrza, walka ze smogiem i pomoc w wymianie tzw.: "kopciuchów".

Według opublikowanych danych Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (stan na 12.04.2023r.) na terenie gminy Zagnańsk liczba punktów adresowych wynosi 4868, natomiast liczba punktów z co najmniej jedną złożoną deklaracją wyniosła 3782, tak więc poziom wypełnienia bazy CEEB wynosi ok. 77%.

W zakresie obszaru interwencji „Zagrożenie hałasem” Gmina Zagnańsk realizowała głównie zadania związane z przebudową/modernizacją infrastruktury drogowej. W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie Gminy Zagnańsk w latach 2022-2023 GIOŚ nie wyznaczył punktów monitoringu hałasu komunikacyjnego. Na potrzeby oceny stanu akustycznego środowiska sporządza się Strategiczne mapy hałasu (dawniej mapy akustyczne) zgodnie z art. 118 Ustawy Prawo ochrony środowiska [1]. Zgodnie z informacją Zarządu Dróg Powiatowych w Kielcach dla żadnej z dróg powiatowych przebiegających przez teren gminy Zagnańsk nie zostały opracowane Strategiczne Mapy Hałasu. Zgodnie z informacją Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Kielcach dla dróg wojewódzkich przechodzących przez teren gminy Zagnańsk nie było konieczności opracowania Strategicznych Map Hałasu. Zgodnie z informacją GDDKiA oddział Kielce opracowaniem Strategicznych Map Hałasu objęto odcinek drogi S7e od km 0+000 do km 006+000 w granicach terenu gminy Zagnańsk. W przypadku analizowanego odcinka przekroczenia wskaźnika LDWN odnotowano: w m. Gruszka oraz w m. Kajetanów - pojedyncze przekroczenia w zakresie zabudowy chronionej akustycznie.

W zakresie obszaru interwencji „Pola elektromagnetyczne” Gmina Zagnańsk w latach nie realizowała żadnych działań i zadań. W tym obszarze realizowano państwowy monitoring pól elektromagnetycznych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na terenie całego województwa świętokrzyskiego. Na terenie gminy Zagnańsk GIOŚ w latach 2022-2023 wyznaczył 1 punkt pomiarowy monitoringu PEM w Zagnańsku przy ul. Bartków. Wyniki monitoringu PEM w tym punkcie za rok 2023r. wskazały wartość <0,3 V/m (poniżej progu oznaczalności), a wartość wskaźnika WMe wyniosła 0,09. Średnia arytmetyczna natężeń pól elektromagnetycznych w województwie świętokrzyskim za rok 2023 otrzymana z pomiarów na terenie miast wyniosła 0,75 V/m, natomiast na terenie gmin wiejskich 0,22 V/m. Średnia dla województwa świętokrzyskiego w roku 2023 liczyła 0,60 V/m. Tym samym, na podstawie pomiarów monitoringu PEM, przeprowadzonych w 2023 roku w woj. świętokrzyskim nie stwierdzono przekroczeń norm w żadnym punkcie pomiarowym, ponieważ w żadnym przypadku wartość wskaźnika WMe nie przekroczyła wartości 1.

W zakresie obszaru interwencji „Gospodarowanie wodami” obszar gminy Zagnańsk położony jest w granicach 3 jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) PLGW200085, PLGW2000101 i PLGW2000102 (zgodnie z nowym podziałem na lata 2022-2027, PIG). Dla każdej z tych JCWPd oceniono zarówno dobry stan ilościowy jak i dobry stan chemiczny. Jedynie w przypadku PLGW2000101 stwierdzono zagrożenie

ilościowe nieosiągnięcia celu środowiskowego, a dla dwóch pozostałych nie stwierdzono takich zagrożeń. W latach 2022-2023 prowadzono monitoring diagnostyczny jakości wód podziemnych w obrębie JCWPd PLGW200085 i PLGW2000101 w punktach na terenie gminy Zagnańsk. W każdym z punktów stwierdzono wody podziemne II klasy jakości tj. wody dobrej jakości. System hydrograficzny w Polsce podzielony jest na jednostki zwane jednolitymi częściami wód powierzchniowych. W 2022r. zaczął obowiązywać nowy podział na lata 2022-2027, w związku z tym gmina Zagnańsk w ujęciu zlewniowym położona jest w zasięgu 7 jednolitych części wód powierzchniowych. Jak wynika z oceny monitoringu wód powierzchniowych wszystkie JCWPrz na terenie gminy Zagnańsk w latach 2022-2023 odznaczały się nadal złym stanem ogólnym wód, a więc cele środowiskowe wyznaczone w IIaPGW nadal zostały podtrzymane i dla wszystkich JCWPrz definiują osiągnięcie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu/potencjału ekologicznego, chyba że przyjęte odstępstwa mówią inaczej.

Dla terenu Gminy Zagnańsk nie zostały opracowane mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego. W związku z powyższym, jak i na podstawie otrzymanej informacji z PGWWP RZGW Kraków i RZGW Warszawa teren Gminy Zagnańsk nie znajduje się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

W zakresie realizacji działań związanych z „Gospodarowaniem wodami” jedynie PGW WP RZGW Kraków prowadziły działania związane z utrzymaniem drożności cieków przepływających przez teren gminy Zagnańsk.

W zakresie obszaru interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa” Gmina Zagnańsk realizowała głównie zadania związane z eksploatacją i utrzymaniem systemu wodno-kanalizacyjnego. W latach 2022-2023 do najważniejszych inwestycji z zakresu rozwoju gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Zagnańsk należały m.in. budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów gm. Zagnańsk, budowa sieci kanalizacji sanitarnej w msc. Ściegna (wybudowano kanał grawitacyjny o długości 183,30 m wraz z robotami towarzyszącymi), budowa sieci kanalizacji sanitarnej w msc. Tumlin-Dąbrówka. W latach 2022-2023 Gmina Zagnańsk prowadziła rejestr przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych. Wg stanu na 31.12.2022r. na terenie Gminy Zagnańsk znajdowało się 20 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków i 318 szt. zbiorników bezodpływowych.

Wg stanu na 31.12.2023r. na terenie Gminy Zagnańsk znajdowało się 22 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków i 320 szt. zbiorników bezodpływowych. W latach 2022-2023 na terenie gminy Zagnańsk funkcjonowały 2 Aglomeracje: Zagnańsk i Barcza. Na terenie Gminy Zagnańsk w latach 2022-2023 występowały cztery główne wodociągi o łącznej długości 152,7 km (stan na 31.12.2024). Ilość przyłączy na koniec 2023r. wyniosła 4158 szt., a ludność korzystająca z sieci wodociągowej to blisko 11540 osób. Ścieki bytowo - gospodarcze z terenu gminy Zagnańsk odprowadzane są siecią kanalizacyjną. Na terenie gminy długość sieci kanalizacyjnej wg stanu na koniec 2023r. wyniosła 140,5 km. Ilość przyłączy to 3088 szt. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej na koniec 2023r. wyniosła 7325 osób.

W zakresie obszaru interwencji „Zasoby geologiczne” Gmina Zagnańsk z uwagi na brak kompetencji w tym zakresie nie realizowała istotnych działań. W latach 2022-2023 na terenie gminy Zagnańsk w dalszym ciągu występowało 6 udokumentowanych złóż kruszyw naturalnych i surowców ilastych ceramiki budowlanej tj. złoża Samsonów, Samsonów – Ciągłe, Kołomań – Podlesie, Kołomań – Podlesie I, Sosnowica i Zachełmie. W latach 2022-2023 Starosta Kielecki nie przeprowadził kontroli w zakresie udzielonych koncesji na wydobywanie kopalin, ani nie wydał żadnych nowych koncesji w tym zakresie dla złóż zlokalizowanych na terenie gminy Zagnańsk. Zgodnie z otrzymaną informacją od Marszałka Województwa Świętokrzyskiego w latach 2022-2023 organ ten nie udzielał koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż będących w jego kompetencjach na terenie Gminy Zagnańsk.

W zakresie obszaru interwencji „Gleby” Gmina Zagnańsk nie realizowała żadnych istotnych działań i zadań w tym zakresie. Na podstawie rejestru prowadzonego przez GDOŚ na terenie gminy Zagnańsk nie odnotowano do tej pory obszarów historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi. W latach 2022-2023 na terenie gminy Zagnańsk nie wyznaczono żadnego punktu monitoringu chemizmu gleb

ornych. Zgodnie z prowadzonym rejestrem systemu Osłony Przeciwoświatowej (SOPO), prowadzonym przez Państwowy Instytut Badawczy Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie, na terenie gminy Zagnańsk zidentyfikowano 4 osuwiska i 2 tereny zagrożone ruchami ziemi. Osuwiska oraz tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi zostały ujawnione w rejestrze Systemu Ochrony Przeciwoświatowej (SOPO) prowadzonym przez Państwowy Instytut Badawczy Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie: <https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3>

W zakresie obszaru interwencji „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów” Gmina Zagnańsk realizowała głównie ustawowy obowiązek w zakresie zapewnienia odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców gminy. Na terenie gminy Zagnańsk w latach 2022-2023 mieszkańcy ponosili opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zależności od ilości osób zamieszkujących daną nieruchomość. Opłata stanowiła iloczyn liczby mieszkańców i stawki opłaty za gospodarowanie odpadami, ustalonej w Uchwale Rady Gminy Zagnańsk. W latach 2022-2023 odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Zagnańsk realizowany był łącznie przez 3 firmy tj. ENERIS Surowce S.A., MS-EKO Sp. z o.o. oraz EKOM Maciejczyk Sp. J. Na terenie gminy Zagnańsk liczba osób zameldowanych na dzień 31.12.2023r. wyniosła 12 185 zameldowanych na pobyt stały, 305 osób zameldowanych na pobyt czasowy. Natomiast według ewidencji złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi objętych było 10 330 osób w 3 882 gospodarstwach domowych. W listopadzie 2022 roku został oddany dla mieszkańców nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Zagnańsk Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (GPSZOK) zlokalizowany w miejscowości Kołomań 37].

W stosunku do lat poprzednich stwierdza się wzrost strumienia odpadów komunalnych zebranych selektywnie, co świadczy o poprawianiu i wzrastającej wiedzy mieszkańców w zakresie hierarchii postępowania z odpadami komunalnymi oraz zapewnia odpowiedni strumień odpadów segregowanych, który musi spełnić wymogi ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz normy unijne. Utrzymywanie się takiej tendencji w dłuższej perspektywie terminowej może wpływać na obniżenia stawek za zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Gmina Zagnańsk posiada opracowany i przyjęty Uchwałą Nr 1/2007 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 26.02.2007 r. „Program usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z terenu Gminy Zagnańsk na lata 2007-2032”. Obecnie Gmina na bieżąco prowadzi i aktualizuje dane o wyrobach zawierających azbest za pomocą Bazy Azbestowej prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii. Zgodnie z aktualnie prowadzonym rejestrem wg stanu na wrzesień 2024r. na terenie gminy Zagnańsk zinwentaryzowano 5 095,800 Mg wyrobów zawierających azbest, a usunięto do tej pory 2 235,943 Mg tych wyrobów. Pozostało do unieszkodliwienia 2 859,857 Mg wyrobów azbestowych.

W zakresie obszaru interwencji „Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe” Gmina Zagnańsk prowadziła jak co roku utrzymanie i pielęgnację terenów zieleni na terenach stanowiących własność gminy. W okresie sprawozdawczym 2022-2023 Wójt Gminy Zagnańsk nie podjął żadnych Uchwał zmieniających lub powołujących formy ochrony przyrody na terenie gminy Zagnańsk.

W 2022 r. i 2023r. Gmina Zagnańsk otrzymała pomoc finansową od Starostwa Powiatowego w Kielcach w wysokości odpowiednio 2 400,00 zł (rok 2022) oraz 2 500,00 zł (rok 2023) na realizację zadania związanego z ochroną przyrody, w tym urządzeniem i utrzymywaniem terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków pn. „Zakup drzew i krzewów miododajnych w celu ich nasadzenia na terenie gminy Zagnańsk.” Z pozyskanych środków w 2022r. zakupiono 70 szt. derenia jadalnego, 30 szt. śliwy ałczyca, 15 szt. róży dzikiej, 22 szt. irgi pospolitej, 5 szt. lipy szerokolistnej, 10 szt. głogu jednoszyjowego, 6 szt. śliwy tarniny, 3 szt. klonu jawor, 2 szt. klonu polnego oraz 2 szt. lipy drobnolistnej. Zakupione drzewa zostały przekazane osobom fizycznym zamieszkałym na terenie gminy Zagnańsk oraz Zespołowi Szkoły Podstawowej w Tumlinie. Z pozyskanych środków w 2023r. zakupiono 50 szt. pigwowca japońskiego, 258 szt. irgi pospolitej, oraz 1 szt. lipy drobnolistnej. Zakupione drzewa zostały posadzone na

nieruchomościach stanowiących własność gminy oraz w pasie drogowym drogi powiatowej za zgodą zarządcy drogi.

W 2022r. zakończono prace związane z zagospodarowaniem terenu przy zbiorniku wodnym w msc. Zachełmie. W ramach zadania wykonana została droga dojazdowa do zbiornika o długości ok. 181m z kostki betonowej wraz z jednostronnym chodnikiem i placem manewrowym do zawracania na jej końcowym fragmencie za tamą oraz oświetleniem. Od strony południowej wybudowany został ciąg spacerowy z oświetleniem na całej długości zbiornika. W ramach prac wykonane zostały nowe barierki ze stali nierdzewnej, a wysokie skarpy zostały umocnione płytami betonowymi i ażurami. Całość terenu rekreacyjnego została wyposażona w ławki, kosze na śmieci, stojaki rowerowe oraz tablice edukacyjno-informacyjne. Całkowity koszt wykonania inwestycji wyniósł 995 787,55 zł.

W 2022r. zakończono prace związane z zagospodarowaniem terenu przy zbiorniku wodnym w msc. Kaniów. Wartość całkowita zadania wyniosła : 2 281 261,77 zł.

W 2022r. zakończono prace związane z zagospodarowaniem terenu przy zbiorniku wodnym w msc. Umer.

W 2023r. zakończono projekt pn. "Zagospodarowanie terenu przy pomniku przyrody „Dąb Bartek” w Gminie Zagnańsk”. W ramach zadania powstał ogrodzony plac zabaw dla małych dzieci, ścieżka edukacyjna dla młodzieży oraz strefa aktywności dla seniorów. Ponadto zostały zainstalowane elementy małej architektury, budki lęgowe dla ptaków, rzeźby zwierząt i grzybów. Został przebudowany również parking, który dziś jest w stanie pomieścić aż 61 samochodów osobowych (w tym 3 dla osób niepełnosprawnych oraz 3 miejsca dla autokarów). Wyznaczone zostały dodatkowo miejsca postoju dla rowerów. Nasadzono nowe drzewa i krzewy, wybudowano również mur oporowy. Przebudowana została cała instalacja wodno-kanalizacyjna (przyłącze kanalizacyjne, wodociągowe, przebudowa kanału sanitarnego) i elektryczna wraz z oświetleniem terenu.

W zakresie obszaru interwencji „Zagrożenie poważnymi awariami” Gmina Zagnańsk prowadziła zadania głównie w zakresie dotacji na utrzymanie i funkcjonowanie działalności Ochotniczych Straży Pożarnych. Co roku Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie publikuje raporty o występowaniu zdarzeń o znamionach poważnej awarii. Zgodnie z otrzymaną informacją z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach w latach 2022-2023 nie miały miejsca zdarzenia o znamionach poważnej awarii na terenie gminy Zagnańsk. Na terenie gminy Zagnańsk nie ma zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR), ani zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważanej awarii przemysłowej (ZZR).

W zakresie obszaru interwencji „Edukacja ekologiczna” Gmina Zagnańsk wraz z jednostkami organizacyjnymi prowadziła liczne kampanie, konkursy, warsztaty i pikniki związane z tematyką ochrony środowiska głównie w zakresie niskiej emisji oraz prawidłowej gospodarki odpadami u źródła.

5. Literatura

Wykaz aktów prawnych

- [1] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024r., poz. 54).
- [2] Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 2187 ze zm.)
- [3] Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112)
- [4] Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1478 ze zm.)
- [5] Ustawa z dnia 20 lipca 1991r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 425)
- [6] Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 399)
- [7] Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 12 kwietnia 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021r., poz. 845 ze zm.)
- [8] Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia z dnia 21 listopada 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Klimatu w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2022r., poz. 2630).
- [9] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021r., poz. 1475).
- [10] Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019r., poz. 2148)
- [11] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz. U. z 2022r., poz. 2714)
- [12] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. z 2021r., poz. 1615)
- [13] Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz. U. z 2020, poz. 2270).

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY

Renata Pisiakowska